

Zonder vrijwilligers geen brandweer

Samen voor meer verbinding en integratie

Hoe naar goed databeleid?

Zorgorganisaties met identiteit

Dat de inburgeraars in de toekomst ook een stuk financiële verantwoordelijkheid moeten dragen, mag niet betekenen dat de kosten van het Vlaamse naar het lokale niveau worden doorgeschoven.

Inburgeren met nieuw lokaal elan

In sommige gemeenten is vandaag al meer dan de helft van de bewoners van buitenlandse herkomst. Dit stelt lokale besturen voor de grote uitdaging een positief klimaat van samenleven in diversiteit te ontwikkelen, met een duidelijk kader van regels en afspraken en aandacht voor emancipatie, zelfredzaamheid en een gelijkwaardige participatie aan onze samenleving. De strategie krijgt vorm in het inburgerings- en integratiebeleid. Voor inburgering ligt de regie duidelijk op het Vlaamse niveau. De Vlaamse regering stelde in haar regeerakkoord belangrijke wijzigingen voor. Zo wordt de doelgroep ingeperkt, worden de cursussen maatschappelijke oriëntatie en de lessen Nederlands betalend voor de inburgeraar en komt er een vierde pijler onder de vorm van een traject van veertig uur sociale netwerking en participatie.

In deze editie van *Lokaal* leest u de reactie van drie schepenen op de wijzigingen. Een vernieuwing van het inburgeringsbeleid is welkom. Ook de aandacht voor meer digitalisering en betere kwaliteit in de inburgeringstrajecten is positief. Voor de lokale besturen zijn er echter ook enkele duidelijke bezorgdheden. Dat de inburgeraars in de toekomst ook een deel financiële verantwoordelijkheid moeten dragen, mag niet betekenen dat de kosten van het Vlaamse naar het lokale niveau worden doorgeschoven. Aangezien nogal wat inburgeraars beperkte financiële mogelijkheden hebben, komt die vrees wel op bij de lokale besturen. Alternatieve mogelijkheden, zoals maatschappelijk zinvol werk, kunnen hiervoor een oplossing bieden. De vraag is ook welk effect het betalend maken van de inburgeringscursus zal hebben op de groep van mensen die niet verplicht is om het inburgeringstraject te volgen. Denk maar aan burgers afkomstig uit een andere EU-lidstaat. Goede communicatie over de effectieve waarde van het inburgeringstraject is op dit vlak essentieel.

De ontwikkeling van een vierde pijler in het inburgeringstraject is een positieve stap. Veel lokale besturen nemen al initiatieven om nieuwkomers kennis te laten maken met het lokale verenigingsleven of vrijwilligerswerk. Dat ze daarover de regie krijgen is een goede zaak. Vraag is wel hoe dit traject vorm wordt gegeven en welke ondersteuning lokale besturen zullen krijgen om deze intensieve trajecten te begeleiden en op te volgen, zeker nu ze verplicht worden.

Naast het inburgeringsbeleid kijken lokale besturen ook uit naar de verdere organisatie van het integratiebeleid. De VVSG wil graag een meer strategische benadering. Dit betekent dat er een verschuiving nodig is van kleine, tijdelijke projectsubsidies naar een beleid dat inzet op meer duurzame en brede beleidsinitiatieven waarin de regietaak van de lokale besturen ten volle wordt erkend.

Kris Snijkers is algemeen directeur van de VVSG

Reageren?
Twitter met ons
mee op @vvsg

13

NATHALIE DEBAST

interview

Jan van Zanen: 'Ik fiets door mijn problemen en mijn kansen heen'

De voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is ook burgemeester van Den Haag. We waren terecht benieuwd naar zijn inzichten over corona, internationaal beleid, lokale democratie en lokale autonomie.

26

SEPPE DE CEESTER

inburgering

Inzetten op meer verbinding en integratie in partnerschap met Vlaanderen

Welke impact hebben de wijzigingen van het huidige Vlaamse integratie- en inburgeringsdecreet op het lokale beleid? Lokaal vroeg en kreeg reacties van de drie verantwoordelijke schepenen van de steden Genk, Gent en Leuven.

41

BART LASUY

interview

De toekomst van de brandweervrijwilliger

Veranderingen in de samenleving, de zware opleiding en het gebrek aan flexibiliteit bij de inzet van brandweervrijwilligers zetten het aantrekken van nieuwe kandidaten onder druk. Over hun toekomst ligt een visienota klaar. Drie leidende figuren uit de brandweerwereld spreken klare taal.

IN ELK NUMMER

- 2 Opinie
- 4 Kort
- 10 Estafette
- 24 Verkozen en dan doen
- 32 De toekomst
- 58 In contact met
- 60 Agenda
- 61 Op zoek naar nieuwe collega's?
- 62 Filip fileert
- 63 Burgemeester Triljoen

DOMEINEN

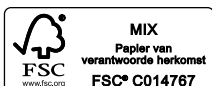
- 13 'Ik fiets door mijn problemen en mijn kansen heen'
- 18 Samenwerken met impact
- 20 Samen voor krachtig energie- en klimaatbeleid
- 22 Goed databeleid: een kwestie van verantwoordelijkheid en efficiëntie
- 26 Inzetten op meer verbinding en integratie in partnerschap met Vlaanderen
- 37 Waterpret duurzaam en toegankelijk
- 41 De toekomst van de brandweervrijwilliger
- 46 Een stadsmagazijn vol kopjes en borden?
- 48 Organisaties met identiteit, ook in coronatijd
- 52 Het jaar van de zorg in Malle
- 54 Controverse op twee wieltes
- 56 Werken aan integrale toegankelijkheid voor doven en slechthorenden

op de cover

De brandweerpost van Wevelgem draait volledig op vrijwilligers. Deze enthousiaste jongeman is een van hen.

COLOFON

HOOFDREDACTEUR Marlies van Bouwel **REDACTIE** Marleen Capelle, Tomas Coppens, Bart Van Moerkerke **COVERBEELD** Bart Lasuy **VORM** Ties Bekaert **DRUK** Graphius **ADVERTENTIES** Peter De Vester, peter@moizo.be, T 03-326 18 92 **VACATURES** Monika Van den Brande, vacatures@vmsg.be, T 02-21155 43 **ABONNEMENT LOKAAL 2021** Een jaarabonnement kost 75 euro bij levering van minstens tien exemplaren op één adres en 100 euro voor een individueel postabonnement voor VMSG-leden, 150 euro voor niet-leden (allen krijgen toegang tot het digitale abonnement via info@vmsg.be). Een apart digitaal jaarabonnement kost 60 euro voor leden en 90 euro voor niet-leden. Een abonnement is jaarlijks opzegbaar in november. Leden betalen 10 euro en niet-leden 15 euro voor een los toegestuurd nummer. **VERANTWOORDELIJK UITGEVER** Kris Snijkers, directeur VMSG vzw **VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN VZW** Bischoffsheimlaan 1-8, 1000 Brussel, T 02-211 55 00, www.vmsg.be **CONTACT** info@vmsg.be

Ondertekende artikelen verbinden alleen de auteurs. Reacties zijn welkom. De redactie zal deze naar eigen inzicht al dan niet opnemen, inkorten of er melding van maken. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, elektronische drager of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tongeren - project Jeker en stadspark De Motten

Rijmenam - herinrichting van de dorpskern

Prijs Publieke Ruimte voor Tongeren en Rijmenam

Elk jaar bekroont Infopunt Publieke Ruimte de beste openbare ruimten in Vlaanderen en Brussel. De Prijs Publieke Ruimte is een erkenning voor goed opdrachtgeverschap, een sterk ontwerp en een vakkundige uitvoering. Dit jaar is Tongeren de laureaat in de categorie stedelijke projecten. De stad krijgt de onderscheiding voor het weer openleggen van de Jeker – de rivier was gedurende 65 jaar verdwenen uit de binnenstad – en de daaraan gekoppelde, integrale herinrichting van het stadspark De Motten. Juryvoorzitter Jan Vilain: ‘De versnippering is weggewerkt, de verharding teruggeschroefd. Sport, ontspanning en beleving staan centraal in het park. De moderne aanleg met de integratie van historische elementen creëert een mooi contrast. De stad heeft ook drastische mobiliteitskeuzes gemaakt ten voordele van de rust in het park en de omringende woonomgeving. De Motten is een toonbeeld van een geslaagd hedendaags stadspark.’

Rijmenam werd gekozen als beste landelijk project voor de herinrichting van zijn kern. Jan Vilain: ‘Bij de herinrichting was er veel aandacht voor de herwaardering van het authentieke dorpskarakter. De hoge beeldkwaliteit brengt straatmeubilair, verharding en beplanting in harmonie. De vele vaste planten in de openbare ruimte zijn vernieuwend en fleuren het dorp letterlijk op.’

Tongeren en Rijmenam werden gekozen uit 41 inzendingen. De herinrichting van de dorpskern van Drogen kreeg de publieksprijs. Nominaties waren er ook voor het openleggen van de Nederschelde in Gent, de omvorming van het voormalige stationsplein van Wachtebeke tot een buurtpark en de transformatie van de Edegemsesteenweg in Kontich tot een hemelwateras.

.....
Bart Van Moerkerke

Meer informatie vind je op www.publiekeruimte.info.

Tot 15 september: Nieuwe parken in Vlaanderen gezocht

De Vlaamse parken moeten de prachtige natuur en het unieke erfgoed van Vlaanderen in de kijker zetten. Geïnteresseerde samenwerkingsverbanden tussen lokale overheden, natuurverenigingen, landbouworganisaties en landeigenaars kunnen voor de zoektocht naar vier nieuwe nationale parken en drie nieuwe landschapsparken hun kandidatuur indienen. Daarna start een traject dat moet leiden tot de eigenlijke erkenning van de kandidaat-parken in 2023.

www.natuurenbos.be/vlaamseparken

Zomertijd, zwerfvuultijd

Zwerfvuul, voor steden en gemeenten is dat dweilen met de kraan open. En dat zijn ze beu. Met de zomer en meer vrijheid in het verschieft vrezende nog meer zwerfvuul te zullen moeten opruimen en verwerken. Het kost ze 144 miljoen per jaar, geld dat ze veel liever aan nuttigere dingen willen besteden. De grootste verantwoordelijkheid ligt bij de burgers en de bedrijven. Maar de VVSG vraagt de centrale overheden ook een beleid te voeren dat eenmalige verpakkingen drastisch terugschroeft.

Op basis van de netheidsindex van de OVAM lijkt het dankzij de inzet van lokale besturen met de netheid in Vlaanderen sinds 2018 de goede kant op te gaan. De hoeveelheid opgeruimd zwerfvuul blijft immers stijgen, van 20.426 ton in 2015 tot 22.641 ton in 2019. Maar is dat goed nieuws? Het zwerfvuul zou beter niet eens ontstaan, dan hoefde het niet opgeruimd te worden. Dat vinden ook de lokale besturen. Zij zijn het beu. We moeten afval vooral vermijden. De VVSG pleit daarom voor het drastisch terugschroeven van eenmalige verpakkingen en vraagt de Vlaamse regering om tegen 1 januari 2023 de zwerfvuilkosten door te rekenen aan de producenten. Ook de horeca moet inventie-

ver zijn. Zeker wanneer mensen hun maaltijd consumeren op een steenworp van de zaak, kunnen de aanbieders met herbruikbare bakjes of drinkbekers werken. De Green Deal Anders Verpakt is een stap in de goede richting. GAS-boetes verhogen lost volgens de VVSG dan weer niet veel op. De pakkans is zo klein dat de hoogte van de boete weinig effect heeft. Ook de federale overheid beschikt over een hefboom. Ze kan de verpakkingheffing veel meer inzetten als sturend instrument. De VVSG pleit ervoor de heffing te laten variëren naargelang de zwerfvuilgevoeligheid van verpakkingen.

.....
Nathalie Debast

Jaarverslag VVSG verschenen

Voor steden en gemeenten en dus ook voor de VVSG was 2020 een uitzonderlijk jaar. In het jaarverslag en het overzicht van beleidsdossiers vind je terug hoe we onze taken vervullen.

In ons digitale jaarverslag lichten we cijfers en wapenfeiten uit die laten zien hoe de VVSG haar kerntaken van belangenbehartiger, kennisdeler en netwerkbouwer uitvoert. Je krijgt ook extra duiding bij onze organisatie, werking en leden. Er zijn de dagelijkse dienstverlening, de publicaties en – al dan niet virtuele – studiedagen en vormingsmomenten, maar we leggen ook elk jaar vele tientallen Vlaamse, federale en soms ook Europese beleidsdossiers voor aan ministers, in het parlement, op administraties en tijdens tal van formele en minder formele contacten. Dit beleidswerk is een belangrijke return voor het lidgeld dat de lokale besturen betalen.

.....
Tomas Coppens

Het jaarverslag met het hele overzicht staat op [jaarverslag2020.vvsg.be](#)

98% van de (deels) ingeënte Vlamingen is tevreden over de werking van de vaccinatiecentra. De #lokalebesturen spelen hierin een cruciale rol! Samen met @ZorgVlaanderen strijden we verder tegen #COVID19! #VerbindenEnVersterken

AGENCIAP
BINNENLANDS
BESTUUR

@ABB_Vlaanderen, Twitter, 18/5

Stad Roeselare zoekt de weg in het altijd veranderende digitale landschap. Als landkaart ontwikkelden we een appstrategie. Om een netwerk uit te bouwen en onze visie te verrijken gaan we graag in gesprek met mensen met expertise over apps/appontwikkeling en digitale strategieën.

@Stad_Roeselare, Twitter, 21/5

We zijn er ons van bewust dat de regelgeving rond bouwen in Vlaanderen zeer complex is en daarom is samenwerking en kennisdeling belangrijk.

Leuven schepen Carl Devlies over hun gezamenlijk project met stad Mechelen rond warmte en circulaire bouwmaterialen. - Het Laatste Nieuws, 7/6

Steden en gemeenten zijn zowel lokale regisseur van onderwijs als inrichter. Ze spelen dus een cruciale rol bij capaciteitsuitbreiding in het onderwijs.

Algemeen directeur OVSG
@PatriekDelbaere, Twitter, 3/6

Webinar rond heropstart evenementen. Steden en gemeenten informeren om in veilige omstandigheden events mogelijk te maken. Uitzien naar een gezellige maar veilige zomer. Bedankt @vvsg en @EventConfedera1 voor organisatie!

Vlaams minister van Economie @crevits, Twitter, 28/5

Een fietsstraat aanleggen is niet altijd een garantie op veel fietsers. Het vraagt van steden en gemeenten wel wat aandacht om ze goed in te richten.

Wout Baert van Fietsberaad Vlaanderen legt in VRT NWS uit waarom de aanleg van een fietsstraat niet zo eenvoudig is. - 4/6

Een voorstel vanuit de lokale besturen: creëer een robuuste basis voor de berekening van de gemeentelijke aanvullende personenbelasting, zodat die APB niet langer wordt beïnvloed door federaal of regionaal fiscaal beleid.

@JanLeroyVVSG, Twitter, 2/6

Met @Stadgent en @vvsg geven we vandaag het startschot voor het Lokaal Energie- & Klimaatpact. Focus op vergroening, energie, duurzame mobiliteit & ontharding. We roepen alle lokale besturen op om te ondertekenen. Ze zullen hiervoor financiële middelen ontvangen.

Minister van Binnenlands Bestuur
@BartSomers, Twitter, 10/6

Brandveiligheid thuis

Rookmelders zijn bij wet verplicht maar hoe integreer je ze in de woning en maak je die effectief brandveiliger? Hoeveel rookmelders of blusdekens moet je hebben, en wat moet je doen bij een brand in huis? Tim Renders zet zich als brandpreventieadviseur en brandweerinstructeur al jaren in voor meer brandveiligheid. Toch eisten woningbranden vorig jaar nog minstens 76 doden in België.

- Brandveiligheid thuis
- Tim Renders
- Maklu
- 27 euro

Rijbewijs vervallen? Niet de schuld van de gemeente!

Sinds juli 2010 worden in België Europese rijbewijzen in bankkaartmodel afgeleverd. Vanaf 2013 zijn alle gemeenten erop overgestapt. De kaarten hebben een geldigheidsduur van tien jaar. In 2020 vervielen meer dan 16.000 rijbewijzen, maar de houders kregen ten gevolge van corona respijt tot eind juni 2021 of tot een latere datum om er een nieuw aan te vragen. De komende jaren gaat het aantal rijbewijzen dat vervalt, gestaag de hoogte in, tot 307.570 in 2023.

Wie zonder geldig rijbewijs rijdt, riskeert een geldboete van 1600 tot 16.000 euro, een rijverbod van acht dagen tot vijf jaar of een gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar. Omdat niet iedereen eraan denkt zijn rijbewijs af en toe eens te controleren, vroegen de VVSG en de Vlaamse Vereniging van Ambte-

naren en Beambten van de Burgerlijke Stand VLAVABBS aan de FOD Mobiliteit en aan bevoegd federaal minister Gilkinet om mensen te verwittigen van die nakende vervaldatum, zoals dat ook gebeurt bij identiteitskaarten. Ze weigeren dit te doen, voor hen ligt de verantwoordelijkheid voor de tijdige hernieuwing van het rijbewijs bij de houder ervan. De federale administratie plant wel algemene informatiecampagnes en een evaluatie in de loop van 2022. Onbegrijpelijk, vinden de VVSG en VLAVABBS, en het tegendeel van wat je van een klantgerichte overheid mag verwachten vandaag. Steden en gemeenten beheren deze gegevens zelf niet en kunnen hun inwoners dus niet individueel verwittigen.

.....
Nathalie Debast

Gemeente-Stadsmonitor 2021: burgertevredenheid en effecten van lokaal beleid in cijfers

Drie op de vier inwoners zijn tevreden over hun gemeente. Dat blijkt uit de resultaten van de nieuwe Gemeente-Stadsmonitor die het Agentschap Binnenlands Bestuur op 16 juni lanceerde. De monitor peilt traditiegetrouw om de drie jaar naar de tevredenheid van inwoners over verschillende beleidsthema's die de leefkwaliteit in de gemeente beïnvloeden.

De nieuwe monitor bevat meer dan 300 cijfers, waarvan 100 uit een burgerbevraging bij 150.000 inwoners in september-oktober 2020. De cijfers vormen nuttige indicaties voor lokale besturen om na te gaan of hun beleid het gewenste effect heeft en wat de focus kan zijn van toekomstig beleid. Een nieuw data-kennisplatform laat gemeenten de evolutie van de data bekijken in de tijd, of het eigen bestuur vergelijken met andere besturen of het Vlaamse gemiddelde.

Drie markante conclusies:

- Eén op de drie inwoners heeft veel vertrouwen in het lokale bestuur, bijna de helft is neutraal, één op de vijf heeft weinig vertrouwen in het lokale bestuur.
- Zeven op de tien Vlamingen voelt zich thuis bij de inwoners uit zijn buurt.
- Zwerfvuil en verkeer staan in de top 3 van buurtproblemen.

.....
Katrien Gordts

<https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/>

Tot 16 september Stadsvernieuwing hittebestendige stad

Dit jaar trekt de Vlaamse overheid 1,2 miljoen euro uit voor stadsvernieuwingprojecten in het teken van de 'hittebestendige stad'. Hoe richt je de bebouwde omgeving hittebestendig in, werk je hittestress weg op basis van door data onderbouwde infrastructurele ingrepen? Een project krijgt maximaal 500.000 euro voor investeringen.

stedenbeleid.vlaanderen.be, zoek op thematische oproep 2021

Tot 31 juli Natuur in je Buurt 2021

De projectoproep Natuur in je Buurt ondersteunt projecten die door middel van natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen zowel tegemoet komen aan een duidelijke maatschappelijke behoefte, als bijdragen aan een robuuste en veerkrachtige Vlaamse natuur die onze biodiversiteit ondersteunt. Overheden, verenigingen, met inbegrip van samenwerkingsverbanden, en organisaties kunnen een project indienen.

Projecten moeten leiden tot een netto toename van de groene oppervlakte of een verbetering van de

natuurkwaliteit. Het onderhoud moet gebeuren volgens de principes van het Harmonisch Park- en Groenbeheer.

Steven Verbanck

Het volledige reglement met inschrijvingsformulier en een YouTube-filmpje staan op www.natuurenbos.be/projectoproep-natuur-in-je-buurt

Dag van de Trage Weg in oktober: zorg mee voor activiteiten

Elk jaar richt Dag van de Trage Weg de schijnwerpers op de trage wegen in ons land. Wandelaars, fietsers en ruiters onderstrepen samen met de organisatoren het belang van aangename en veilige trage wegen voor iedereen. Dit jaar vindt Dag van de Trage Weg plaats op 16 en 17 oktober.

Ook lokale besturen kunnen deelnemen en bijdragen door activitei-

ten te organiseren. De mogelijkheden langs en over trage wegen zijn legio: een wijk- of patrimoniumwandeling, verfraaiingswerken, aanplanting van groen, een gezinsevenement, plaatsing van naambordjes, inhuldiging van een verkeersveilige verbinding enzovoort.

Pieter Plas

www.dagvandetrageweg.be,
info@dagvandetrageweg.be

Uit de recente survey blijkt dat burgemeesters algemeen positief zijn over de instrumenten van de Vlaamse overheid zoals de kerkenbeleidsplannen en de ondersteuning bij uitvoering haalbaarheidsstudies.

Vlaams Minister van Jeugd Benjamin Dalle over de bevraging van lokale besturen in kader van de herbestemming van parochiekerken. - Het Laatste Nieuws, 16/5

Het is een en-en-verhaal: er is een wetgevend kader nodig maar het is ook de taak van de lokale overheid om voluit op de bouwshift in te zetten.

Hasselts schepen Mark Schepers in Architectura over de verantwoordelijkheid van lokale besturen bij de realisatie van de bouwshift. - 14/6

De grote uitdagingen van deze tijd zijn het klimaat, gigantisme, technologie... Dat is ongreijbaar voor veel mensen. Begin daarom lokaal, ook lokale besturen kunnen daarbij helpen.

Partijvoorzitter Joachim Coens in De Afspraak over de belangrijke rol van lokale besturen bij tal van maatschappelijke uitdagingen. - 11/6

Iedereen die met verkeerveiligheid en duurzame mobiliteit bezig is, ziet de opkomst van de SUV's met lede ogen aan. (...) De populariteit van SUV's zet lokale besturen onder druk om parkeerplaatsen te verbreden, en dat gaat dan weer ten koste van voetpaden of onthardingsprojecten.

Mobiliteitsdeskundige Eva Van Eeno (VUB) pleit voor 'no-SUV-zones' - Knack 9/6

Het gebrek aan goede, betaalbare huurwoningen blijft het grootste pijnpunt. Wonen is een grondrecht. Verschillende maatregelen dringen zich op, vooral op de private huurmarkt.

VVSG-woordvoerder Nathalie Debast over de recente VVSG-bevraging over uithuiszettingen. - De Standaard, 12/6

Architecten en lokale besturen gaan samen voor een vlotte aanloop naar een vergunning. Blij hier met @NAVarchitecten en hand in hand met @bvarchitecten en @Ova_VlaamseRaad aan te kunnen meewerken!

@dgroote van Netwerk Architecten Vlaanderen, 2/6, Twitter

Er is dringend nood aan een beleid dat de instroom van zwerfvuil aanpakt. We moeten niet meer vuilnisbakken plaatsen, maar vermijden dat zwerfvuilverpakkingen op de markt komen.

Piet Coopman over het VVSG-pleidooi voor een doorgedreven aanpak van zwerfvuil - Het Nieuwsblad, 9/6

Burgers betrekken bij openbare diensten

Coproductie en cocreatie kunnen helpen om gemeenschappelijke maatschappelijke capaciteiten en middelen aan te boren, en sociale cohesie versterken door vrijwillige participatie te stimuleren. Dit internationale boek onderzoekt de begrippen systematisch in hun verschillende facetten, en bekijkt hun vele toepassingen in de praktijk.

- Co-Production and Co-Creation: Engaging Citizens in Public Services
- Taco Brandsen, Trui Steen, Bram Verschuere (eds.)
- Routledge / Taylor & Francis
- Download gratis via: <https://www.taylorfrancis.com>

Verzelfstandiging in gemeente en OCMW

Met bijna 170 autonome gemeentebedrijven, meer dan 125 gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen in de privaatrechtelijke vorm en een veelheid aan verenigingen voor maatschappelijk welzijn blijft lokale verzelfstandiging een heet hangijzer. Besturen en hun medewerkers die de mogelijkheden ervan willen verkennen of uitwerken, vinden in dit boek heldere en concrete informatie over de gangbare begrippen, de actuele wetgeving, en vooral de afwegingskaders tussen de verschillende vormen.

- Verzelfstandiging in gemeente en OCMW
- Cies Gysen, Steven Michiels, Stephanie Taelemans, Lieven Henckens, Charlotte Persoons
- Vanden Broele
- 95 euro

De VVSG pleit voor sterke woonmaatschappijen

Woonmaatschappijen moeten in staat zijn het sociale woonaanbod zowel in kwaliteit als in kwantiteit te verbeteren. De betrokken initiatiefnemers moeten hun sterktes en eigenheden daarom kunnen behouden, en idealiter worden ze daarin nog versterkt. De (kandidaat-)huurder is 'de eerste klant' en verdient een werking die op hem gericht is. Dat zijn de hoofdlijnen van het standpunt dat de VVSG toelichtte voor het Vlaams Parlement op 17 juni. De commissie Wonen behandelde er het ontwerp van wijzigingsdecreet dat het kader schetst voor de vorming van woonmaatschappijen en het beleid voor toewijzing van sociale woningen.

Lokale besturen kunnen in de woonmaatschappij een sterke partner vinden in het (sociale) woonbeleid op lokaal en regionaal vlak. Het ontwerpdecreet biedt kansen voor een sterkere regiefunctie van het lokale bestuur, onder andere door de garantie op 50+1 procent van de stemmen voor de groep van lokale besturen in de algemene vergadering van de woonmaatschappij, en door het perspectief op comités die de betrokkenheid en zeggenschap van lokale besturen vergroten. De invulling en mogelijkheden van die comités zijn op dit moment echter nog niet helder, daarover vragen we aan de Vlaamse regering snel duidelijkheid.

Ook op het terrein heerst er nog grote onzekerheid. Er rijzen veel vragen over de procedure die de Vlaamse regering zal hanteren bij de vaststelling van de werkingsgebieden die de gemeenten voorstellen. Hoe zal de Vlaamse regering omgaan met eventuele uitzonderingsaanvragen? Hoe zal ze oordelen over het vooropgestelde criterium dat de expertise en deskundigheid van de

woonactoren gewaarborgd moet worden? Ook elementen als patrimoniumoverdracht, het toewijzingssysteem en de prestaties waaraan voldaan moet worden, moeten nog verder worden uitgewerkt.

Het toewijzingssysteem dat in het ontwerpdecreet voorgesteld wordt, met toewijzingsraden per werkingsgebied, creëert mogelijkheden om toewijzingsbeleid op maat van de gemeente te maken. Realistische simulaties zijn wel nodig om te garanderen dat de toegang van kwetsbare kandidaat-huurders tot sociale huurwoningen niet in het gedrang komt. Voldoende financiering voor de ontwikkeling van het sociale woonaanbod, en de zorg voor het personeel van de woonmaatschappij vormen nog twee belangrijke elementen in het pleidooi van de VVSG. We vroegen specifiek aandacht voor de impact van de hervorming op de sociale verhuurkantoren van OCMW's en welzijnsverenigingen.

Joris Deleenheer

Meer via [vvsg.be/woonmaatschappij](https://www.vvsg.be/woonmaatschappij)

Woondag

SAVE THE DATE

ONLINE 25 OKTOBER 2021
en GENT 26 OKTOBER 2021

Laten we samen

uw missie realiseren

ing.be/publicsector

Ellen Goes

Schepen
Zedelgem

Ellen Goes, schepen van Sociale Zaken en voorzitter van het Bijzonder Comité Sociale Dienst in Zedelgem, kreeg het estafettetokje van het Antwerpse gemeenteraadslid Nathalie van Baren, om een vragenlijstje à la Proust te beantwoorden. Aan het eind geeft zij het door aan een andere lokale politicus, van een andere partij en ver van Zedelgem.

Wat betekent het schepenambt voor jou? Als schepen krijg je een enorm grote kans en ook de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de toekomst van je gemeente. Een uitdaging die je met beide handen moet grijpen.

Wat was je eerste politieke daad (in de ruimste betekenis)? Op mijn eerste gemeenteraad als schepen moest ik al meteen een groot dossier voor het rusthuis presenteren. Na een spoedcursus van de directeur van ons wzc is het me gelukt. Het was stressen, die eerste gemeenteraad, maar de kop was eraf.

Kom je uit een politiek nest? Politiek zit wel in de familie bij ons, maar dat heb ik zelf nooit bewust meegemaakt. Ik heb wel de microbe gekregen van mijn broer die vóór mij gestart was in de lokale politiek en ben zo doorgegroeid.

Wat zie je als je grootste prestatie? De opening van de sociaal kruidenier. Vroeger werkten we met voedselpakketten die door ons samengesteld en dan afgehaald werden. Sinds september 2020 kunnen onze cliënten hier zelf komen winkelen zoals in een andere supermarkt en zelf kiezen wat ze graag meenemen en nodig hebben. Daarnaast lanceerden we met Warme William een initiatief om de veerkracht en het mentaal welzijn bij kinderen en jongeren tot 24 jaar te versterken. Want iedereen voelt zich wel eens minder goed in zijn vel. Dat deden we samen met de jongerenverenigingen op het grondgebied, maar ook met de gemeentelijke diensten en de Gezinsbond. We hebben veel van elkaar geleerd en hebben samen mooie acties uitgewerkt.

Neem je dit ambt mee naar huis? Zeker! Het is geen 9-to-5-job. Je bent er constant mee bezig en loslaten is moeilijk.

Heb je vrienden in de politiek? Ja hoor. Het is belangrijk om ook te kunnen terugvallen op mensen die met dezelfde dingen bezig zijn. Het schept een band.

Met wie overleg je het eerst als je een belangrijke politieke beslissing moet nemen? Dat hangt wat van de beslissing af. Voor een idee dat nog moet rijpen, ga ik soms wel te rade bij mijn broer of een van mijn ouders, maar ook bij vrienden. Punten die al verder ontwikkeld zijn, spreek ik goed door met mijn diensthoofden.

Wat vind je zelf je meest uitgesproken positieve eigenschap? Dat ik alles van de positieve kant en met een glimlach bekijk.

Welke eigenschap bij jezelf betreur je het meest? Dat ik me gebeurtenissen te persoonlijk aantrek.

Welke eigenschap waardeer je het meest bij een oppositielid? Dat het niet altijd het beleid afbreken is. Het gebeurt ook dat op een constructieve manier iets meegegeven wordt dat dan wordt opgepikt.

Met welke historische figuur identificeer je je het meest? Goh, daar heb ik nog nooit bij stilgestaan.

Wie zijn je huidige helden? Als ik puur politiek denk, dan is dat Angela Merkel. Ik heb heel veel bewondering voor haar. Als ik direct om me heen kijk, dan zeg ik mijn familie, maar ook iedereen die zich in het voorbije jaar onvoorwaardelijk voor de maatschappij heeft ingezet: de maatschappelijk werkers, mensen van de schoonmaakdiensten, mensen in de zorg, vrijwilligers...

Waar zou je nu het liefste zijn? Op vakantie, zoals velen waarschijnlijk, en genieten van de zon en de rust.

Welk woord of welke zin gebruik je te vaak? 'Gowja'. Ik merk van mezelf dat ik dat de laatste tijd veel gebruik om een zin mee af te sluiten.

Wat koester je het meest? De kleine dingen in het leven. Maar de voorbije moeilijke periode ook wel zeer sterk mijn familie en vrienden.

Wat is volgens jou de diepste ellende? Eenzaamheid. Het lijkt me verschrikkelijk niemand te hebben om op terug te vallen of je verhaal tegen te kunnen doen.

Wat is je favoriete bezigheid? Afspreken met vrienden.

Ga je nog af en toe op café in de gemeente? Ja tuurlijk, waarom niet?

Wat is je motto? Goan en bluvan goan!

Aan wie geef je de estafettetok door? Aan Elle De Kuyper, voorzitter Vooruit Zelzate. Een jonge, ambitieuze vrouw die uitkomt voor haar mening. We kennen elkaar van in onze studententijd.

STEFAN DEWICHERE

Raadzaal

WELKOM BIJ
HET VERBODEN TOEGANG
TOEGANG

‘Ik fiets door mijn problemen en mijn kansen heen’

NATHALIE DEBAST

Lokaal ging langs bij Jan van Zanen, voorzitter van onze zustervereniging VNG, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In juli 2020, in volle coronacrisis, werd hij burgemeester van Den Haag. Eerder was hij dat ook al in Utrecht. Hij was ook ruim vijf jaar partijvoorzitter van de VVD, de liberale partij bij onze noorderburen. We bezochten hem in het stadhuis in Den Haag, beter bekend als ‘het IJspaleis’ vanwege de witte kleur.

‘Lokale autonomie is een groot goed. Dat principe moeten we met onze zusters en broeders in de hele wereld verdedigen en versterken. Te beginnen in onze eigen hoofdsteden, maar ook over onze landsgrenzen heen.’

‘Volgens mij werkt de democratie het best op lokaal niveau, om de hoek. Ik woon tussen de mensen waar ik een hele dag voor werk, ik fiets door mijn problemen en mijn kansen heen. Ik zie de minister van Defensie niet de hele dag tussen zijn tanks lopen.’

CORONA

De coronacrisis heeft de hele wereld, dus ook Nederland, getroffen. Wat is voor u het grootste leerpunt?

‘Bereid je goed voor op gebeurtenissen die je niet verwacht. Ik weet niet zeker of de wereld op een pandemie was voorbereid. Ik kende het begrip wel, maar toch kwam dit plots. Dus bereid je voor, leer hiervan. Je kunt je bijna niet voorstellen hoe ingrijpend deze crisis is geweest voor sommige mensen, leerlingen en studenten die een hele tijd niet op school of de universiteit konden zijn, ouderen, weduwen en andere mensen die alleen zijn en niet naar hun club of vereniging kunnen, of dat je geen afscheid kan nemen van je overleden moeder. Dat persoonlijke leed mag je niet onderschatten. Omgekeerd brengt zo’n pandemie ook een enorme veerkracht en creativiteit op gang. Mensen gingen gitaar leren, hun huis witten. Een student die niet mobiel is, vertelde me dat zijn 92-jarige buurman voor hem boodschappen doet. Zo krijg je weer heel mooie, nieuwe relaties. Het is niet mijn vondst, maar om het met een beeld te zeggen: de coronacrisis is als een soort contrastvloeistof voor dingen die er al waren.’

Hoe hebben de Nederlandse gemeenten de crisis aangepakt?

‘Het was een hele ingewikkelde en moeilijke opgave. De crisis wordt door het Rijk, de landelijke regering, beheerd. Vanaf het begin zijn de gemeenten aan het werk gegaan om de eerste klappen op te vangen. Ze zagen de impact van de crisis direct en hadden een grote rol in het bieden van hulp aan de inwoners en aan de ondernemers. Het heeft veel gevraagd van gemeentelijke organisaties. In Nederland hebben we 25 regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten, de zogenaamde veiligheidsregio’s, die in de acute fase van de crisis het voortouw hebben genomen. Zij hebben de coördinatie op zich genomen voor de inzet

van onze gemeentelijke handhavers, voor de uitvoering van de coronamaatregelen, en ze stonden in nauw contact met de nationale overheid. Ik ben trots op alle gemeenten en op hoe ze in gesprek zijn gebleven met de inwoners, ook als maatregelen moeilijk uit te leggen waren en er minder draagvlak voor was.’

‘Gelukkig ontdekte het landelijke kabinet ook snel dat ze niets kunnen zonder de gemeenten. De samenwerking verliep vrij goed. Natuurlijk zijn er in zo’n crisis dingen waarvan je leert en die je dan later anders doet. Een voorbeeld is de communicatie naar gemeenten toe vanuit het Rijk. Als voorzitter van zo’n veiligheidsregio kon ik een inbreng doen, maar te vaak hoorden heel veel burgemeesters de zaken van premier Rutte op de televisie. Dit is in de loop van de tijd beter geworden.’

‘Het heeft ook grote persoonlijke impact. Ik heb rechten gestudeerd en kende de theorie wel, maar ik had nog nooit een noodverordening getekend. Plots moest ik dat zeer vaak doen, wat betekende dat ik ook 24 andere gemeenten dicht zette, of weer opende. Ook dat went, maar je zet wel alles buiten werking en dat is toch helemaal anders dan wat je gewend bent.’

Voor u had het nog een extra dimensie, want u ruilde Utrecht in voor Den Haag in volle pandemie. Dat kan niet makkelijk zijn geweest.

‘Die wissel stond natuurlijk los van corona. Ik was 35 jaar actief in Utrecht, sinds 2014 als burgemeester, en toen kwam er een vacature in Den Haag. Ik heb wel gearzeld, keek op tegen een verhuizing en al dat logistieke gedoe. Maar die kans kwam voorbij. Corona heeft mijn landing in Den Haag wel vertraagd. Ik moet het hebben van relaties met de mensen, eerder dan van het partijpolitieke, en dat gaat nu natuurlijk veel langzamer, je bent hier nieuw en beperkt in je mogelijkheden. Het vak van burgemeester heb ik na al die jaren wel onder de knie, maar het uitoefenen in Den Haag, een stad met zoveel verschillen en met een grote internationale di-

mensie, is toch wat anders. Er zijn momenten nodig waarop je aan de mensen kunt laten zien wat je kunt, wie je bent, hoe je klinkt en dat viel nu allemaal weg.’

Kunnen we langzaam beginnen te denken aan herstel?

‘*Building Back Better* betekent dat ik hoop dat we van deze crisis ook een kans maken, dat het herstel groen en duurzaam zal zijn en dat we niet in alles terugschieten naar wat we als normaal bestempelden vóór 15 maart 2020. Mobiliteit, onze manier van werken, onze manier van met elkaar omgaan.’

SDG / INTERNATIONAAL

Kunnen de SDG's hierbij helpen?

‘Het internationale herstel na de crisis is gebaat bij een inspirerende agenda die betekenisvol is voor zowel de publieke als de semipublieke en de private sector. Of je nu uit Afrika of China of Nederland komt, iedereen kan er iets mee, we praten over hetzelfde. Waarom zouden we daar als gemeente niet mee doorgaan, soms duurt het bij de rijksoverheid allemaal veel langer! Ik was meerdere keren bij de Verenigde Naties en bepleit er steeds: laat de gemeenten meespreken over de SDG's, want wij moeten het doen, niet enkel de gemeenten, ook de gemeenschappen, die vrouwen in Afrika, die mannen in China, die kinderen in New York.’

Het helpt wellicht dat u ook internationaal actief bent, als copresident van de UCLG en executive president van CEMR?

‘Den Haag telt ruim 200 internationale organisaties. Door zelf internationaal actief te zijn kan ik me beter inleven in het leven van de medewerkers en de belangen van die organisaties. Het draagt er ook toe bij dat Den Haag op internationale fora aanwezig is.’

‘Voor de VNG is internationale en Europese samenwerking ook van groot belang. Nederland is een klein land met grote internationale belangen. En je kunt wel proberen om iedere keer het wiel uit te vinden, maar soms is de oplossing in een ander land al voorhanden. Of kunnen wij gemeenten in andere landen helpen. Zeker als het gaat om het belang van lokale democratie is het belangrijk om als vereniging internationaal actief te zijn. Lokale autonomie is een groot goed. Dat principe moeten we met onze zusters en broeders in de hele wereld verdedigen en versterken. Te beginnen in onze eigen hoofdsteden, maar ook over onze landsgrenzen heen. Ook met België trouwens, we zijn in beide landen met dezelfde zaken bezig: verduurzaming, digitalisering, sociale inclusie... Ook een fenomeen als de regiovorming grijpt in Nederland om zich heen, we hebben veiligheidsregio's, arbeidsmarktregio's, economische regio's; ieder ministerie verzint als het ware wel een beleidsthema waarvoor een regio in het leven kan worden geroepen. Maar hoe staat het met de democratische controle van deze regio's? Ik begrijp dat de VVSG in de gedachteoefening over regiovorming al wat verder staat dan de VNG. Een mooi thema om bij onze zuiderburen de kennis op te halen.’

LOKALE DEMOCRATIE

U haalde het net aan: de lokale democratie. Hoe is het daarmee gesteld in Nederland?

‘De lokale democratie is vitaal, maar heeft permanent onderhoud nodig. Er is veel te zeggen over de representatieve democratie, je kunt en mag er zelfs kritiek op hebben, maar ik ken nog geen beter systeem. Volgens mij werkt de democratie het best op lokaal niveau, om de hoek. Dat is de zoon van het schoolhoofd die wethouder is geworden, dat is de burgemeester die als jochie ook al actief was, ik woon tussen de mensen waar ik een hele dag voor werk, ik fiets door mijn problemen en mijn kansen heen. Ik zie de minister van Defensie niet de hele dag tussen zijn tanks lopen. Als bestuurder moet je je steeds de vraag stellen: Ben ik nog up-to-date? Weet ik nog wat de wensen van de bevolking zijn? Ik heb het gevoel dat zeker lokaal steeds meer mensen actief zijn, dat ze hun stem weten te verheffen, al vraag ik me af of het niet steeds weer de sterken zijn die dat kunnen. Deze mensen doen ontzettend veel goed werk, maar ik voel me ook medeverantwoordelijk voor het geven van een stem aan diegenen die het niet meer of nog niet kunnen, of het gewoon niet kunnen omdat ze de taal niet spreken, omdat ze in armoede leven of 75 jaar oud zijn en niet meer naar buiten durven. Het is een opgave om je elke dag bij alles wat je doet als lokaal bestuurder, of als publiek functionaris tout court, de vraag te stellen: Weet ik het nog? Hoor ik het nog? En daarom moet je naar buiten gaan en erdoor fietsen.’

‘Ik behoor zelf tot een landelijke partij (VVD - nvdr) maar heb altijd veel waarde gehecht aan het feit dat er hier overal te lande in heel verschillende uitingvormen zoveel lokale partijen zijn. Goed voor ongeveer 30 procent, tel ze samen en het is de grootste partij. Blijkbaar zijn zij zeer goed in staat om zeker lokaal, vaak jarenlang en niet enkel vanuit de oppositie een verhaal te brengen dat mensen aanspreekt. Nochtans zijn het ook maar gewone mensen, het zijn geen tovenaars.’

Fundamenteel verschil tussen Nederland en Vlaanderen is dat de burgemeester in Nederland niet deelneemt aan de gemeenteraadsverkiezingen en niet gebonden is aan de legislatuur. Zelf bent u als burgemeester bijvoorbeeld meer politiek ongebonden. Is dat een voordeel?

‘Op dit moment wordt de burgemeester in Nederland benoemd door de Kroon, na een selectieprocedure en een besluit van de verkozen gemeenteraad. De onafhankelijke positie van de burgemeester in het lokale gemeentebestuur creëert draagvlak en gezag, omdat hij of zij boven de partijen staat. Ook op het gebied van openbare orde en veiligheid ervaar ik mijn onafhankelijke positie als zeer welkom. Ik functioneer heel goed in dit stelsel, het heeft zeker voordelen. Ik word

benoemd voor zes jaar, terwijl de verkiezingen om de vier jaar zijn, ik zorg voor continuïteit, ik zorg dat het college van burgemeester en wethouders functioneert, dat ze het goed hebben als team, dat de medewerkers tevreden zijn. Ik ben ook voorzitter van de gemeenteraad en bewaak er dat de minderheid aan bod komt. Je bent een boegbeeld: als er verdriet is, deel je in verdriet; is er succes, dan deel je in succes.'

Vlaanderen wil de opkomspllicht bij de lokale verkiezingen afschaffen; in Nederland bestaat die al lang niet meer. Wat raadt u Vlaamse gemeenten aan om kiezers toch in het stemhokje te krijgen?

'De tijd van verplichtingen is allang voorbij; het gaat vooral om het gezamenlijk aantrekkelijk houden en benaderbaar laten zijn van de lokale politiek. Dat is veel relevanter en veel belangrijker dan een verplichting. Uiteraard speelt de toegenomen beleidsverantwoordelijkheid van gemeenten hier een belangrijke rol. Gemeenten zijn meer dan ooit de meest herkenbare overheid. De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen was in 2018 in heel Nederland 55 procent en in 2014 54 procent. Hiervoor geldt dus: werk aan de winkel.'

JEUGDZORG EN INTERBESTUURLIJKE VERHOUDINGEN

De VNG werkt ook aan enkele grote beleidsdossiers. Er is in Nederland lange tijd veel te doen geweest om de decentralisatie van de jeugdzorg die nu bij de gemeenten zit en ze handenvol geld kost, 1,9 miljard per jaar. Hoe beoordeelt u dit dossier?

'De jeugdzorg en de financiering ervan zijn voor mij het symbool voor de volstrekt uit het lood geslagen financiële verhoudingen tussen het Rijk en de gemeenten. Op zich is het goed dat dit type zorg voor kinderen gedecentraliseerd wordt. Wij, de gemeenten, staan het dichtst bij de inwoners, we weten wat ze nodig hebben. En de stap om te decentraliseren is ook niet genomen omdat het daarvoor als een zonnetje draaide. Maar gemeenten hebben weinig eigen financiële bevoegdheid. Als het om jeugdzorg gaat, ben je

'Ik ben er rotsvast van overtuigd dat het succes van het maatschappelijk en economisch herstel van Nederland na deze crisis staat of valt met krachtige gemeenten. Ze kunnen niks zonder ons, en dat weten ze ook wel.'

verplicht om de voorgeschreven zorg te bieden en de uitgaven te doen, dat heet medebewind. Een Commissie van Wijzen berekende het tekort op 1,9 miljard per jaar. Dan is het gevolg dat de bibliotheken of het zwembad eerder dicht moeten, dat onderhoudswerken worden uitgesteld, enzovoort. De gemeenten en de VNG willen structurele oplossingen. En graag snel. Het kabinet is dan wel demissionair, die kinderen waar het over gaat zijn dat niet, de gemeenten evenmin. Ook de arbitrage die de VNG heeft ingeroepen, geeft ons gelijk. Afspraak is nu dat we de middelen in 2022 krijgen en dat de Kamer zich verder buigt over de inhoud van de zorg en de financiering ervan voor de jaren daarna. We gaan de komende maanden met het kabinet en andere betrokken partijen een hervormingsagenda opstellen om zo de jeugdzorg te verbeteren en beheersbaar te kunnen houden. Over een grote hervorming moet je blijven praten. Als we dan komen tot een systeem waarbij de gemeenten vergoed worden voor wat ze doen, dan is het prima.'

Welke lessen trekt de VNG uit dit dossier?

'De belangrijkste les is dat je bij een overdracht van taken niet gelijktijdig moet bezuinigen en dat je ook de tijd moet nemen om die transitie goed te doen verlopen.'

Traditiegetrouw hebben de Nederlandse gemeenten minder eigen middelen uit fiscaliteit dan de Vlaamse. Hoe vindt u dat de financiële en fiscale autonomie zou moeten gaan om een autonoom koers te kunnen varen?

'De VNG bekijkt of het mogelijk is het gemeentelijk belastinggebied te verruimen. Maar het mag voor de burger geen extra belasting worden, de landelijke inkomstenbelasting moet dan omlaag en gemeenten moeten een stuk zelf kunnen heffen. Dan kunnen we burgers vragen of ze misschien een tientje extra willen betalen voor de heraanleg van een grasveld. Een gemeente kan nu ook niet beslissen dat ze geen derde zwembad nodig heeft, omdat ze er al twee heeft. Een gemeente kan niet beslissen dat ze aan het een of aan het ander meer of minder geld wil besteden, die autonomie is er nu niet. Dit zal enige tijd kosten. De ervaring leert dat je

bij zulke enorme stelselwijzigingen ook wel flexibiliteit en extra invoeringsmiddelen nodig hebt voor allerlei incidentele kosten. Het moet dan meteen goed gebeuren, zo niet is het gedoemd te mislukken. Een armere, kleinere of grotere gemeente mag daar geen last van hebben, ik kom op voor al mijn 352 gemeenten en hun inwoners.'

Eerder brachten we in dit tijdschrift een bijdrage over het Interbestuurlijk Programma dat het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen hebben opgezet. Hoe staat het daarmee, bijvoorbeeld op het gebied van klimaat en wonen?

'We willen bijvoorbeeld de komende tien jaar een miljoen huizen bouwen, een flinke stap zetten in de energietransitie en het klimaatakkoord en digitalisering. Als decentrale overheden steken we onze hand uit, maar wel op één voorwaarde: de verhoudingen die zo uit het lood geslagen zijn, moeten ze eerst herstellen. Ik ben er rotsvast van overtuigd dat het succes van het maatschappelijk en economisch herstel van Nederland na deze crisis staat of valt met krachtige gemeen-

ten. Ze kunnen niks zonder ons, en dat weten ze ook wel.'

Nederland of Vlaanderen, het blijft toch een gespannen verhouding tussen de verschillende bestuurslagen?

'Het is natuurlijk ook een mechanisme, kijk naar de geschiedenis van de VNG: altijd gezeur over centen, altijd elkaar opjuttten. Dat zagen we met corona ook. Plots besliste de Kamer dat getroffen zelfstandigen een uitkering van een paar tientjes kregen. Dat is dan pas uitvoerbaar een paar weken later, maar ze snapten niet dat die ondernemers de volgende dag hier in het stadhuis aan het loket staan.'

'En ik ben natuurlijk een oude-doods-man, maar als er straks een hele leuke, vlotte, progressieve voorzitter komt bij de VNG, dan zal die net hetzelfde zeggen. En het is nog waar ook.' ■

NATHALIE DEBAST IS VVSG-PERSVERANTWOORDELIJKE

ecofest
Milieubeheer en circulariteit

Een makkelijk systeem voor herbruikbaar cateringmateriaal? Ecofest is jouw expert!

Sinds 2005 werkt Ecofest samen met steden en gemeenten rond het verduurzamen van events.

Meer info over onze diensten?

Bel ons op 0473/682 680 of stuur een mailtje naar info@ecofest.be.

Onze nieuwe tools al gezien?
www.ecofest.be/kennisbank/

Wenst u als bedrijf of organisatie uw producten of diensten voor te stellen aan alle Vlaamse lokale besturen?

Dan is het maandblad **Lokaal** het ideale medium.

Direct en doeltreffend!

Voor meer informatie en tarieven

Peter De Vester
03 326 18 92
peter@moizo.be

moizo
beresterk in communicatiewerk

www.moizo.be

Samenwerken met impact

In een participatieproject werk je niet alleen samen met inwoners, maar ook met andere betrokkenen zoals collega's, andere overheden, bedrijven, kennisinstellingen en de financiële wereld. Om een kader voor deze essentiële vormen van samenwerking te scheppen zette het team participatie van Sint-Niklaas het traject 'Samenwerken met impact' op. Gedurende het hele traject werden in de praktijk bouwstenen voor samenwerken en participatie verzameld om tot een richtinggevende visietekst te komen. Tijdens het Labo Burgerparticipatie gaf deskundige Seppe Van Bogaert toelichting bij de afgelegde weg.

Het traject werd getrokken door het team Participatie van het stadsbestuur. Dat bestaat uit Seppe Van Bogaert en Sofie Stas die beiden participatieve projecten opstarten en ondersteunen. Het project bestond uit een voorbereidende fase en drie interactieve ateliers. Zo probeerden ze bij collega's zoveel mogelijk

inzichten en ervaringen in verband met samenwerken en participatie te verzamelen die de grondstof vormden voor een missie en een visietekst. De coöperatieve vennootschap Levuur speelde een belangrijke rol bij het uitdenken van de werkwijze en de vormgeving. Voor de begeleiding van de drie atelierdagen schakelden ze ook

de cocreatie-expert van Alter in. Tijdens de voorbereidende fase ging men op zoek naar inwoners en partners waarmee al samengewerkt werd. Dat leverde een mooie pool van 57 enthousiaste deelnemers op die bereid waren ideeën en suggesties te formuleren omtrent samenwerken en participatie.

STAD SINT-NIKLAAS

STAD SINT-NIKLAAS

STAD SINT-NIKLAAS

Het stadsbestuur beschikt nu over een duidelijke en onderbouwde leidraad voor huidige en toekomstige participatieve trajecten.

In het kader van het eerste atelier werden de deelnemers onderverdeeld in twaalf groepen en kregen zij de kans om ondersteund door tools (ontwikkeld door Levuur) stappen te zetten in hun eigen projecten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het uitwerken van een procesorganisatie die de sturing en taken behapbaar maakt. Of een omgevingscan die aandachtspunten, struikelblokken en dromen naar boven haalt, waardoor een gemeenschappelijk begrip tussen de deelnemers ontstaat.

Door de tools toe te passen op een reeks lopende projecten werd ingeschat in welke mate ze ook praktisch werkbaar zijn. Daarna volgde een moment van reflectie, zodat men in debat

kon gaan over de impact die deze tools (zouden kunnen) hebben op participatieve samenwerkingsprojecten. Aan het einde van de sessie schoof elke groep een drie- à viertal topprioriteiten naar voren, waarmee in samenwerkingen en participatietrajecten absoluut rekening gehouden moet worden.

Terwijl er tijdens het eerste atelier vooral geëxperimenteerd kon worden met de tools, werden die tijdens een tweede atelier op een aantal cases doorgedreven toegepast. Er werden belangrijke spelers die een affiniteit hadden met de case aangetrokken, bijvoorbeeld een nauwe collega, schepen of clustermanager. Zij moeten na het atelier immers verder aan de slag met

het project of de case. Door hen te laten deelnemen aan deze grootschalige denkoefening was het mogelijk om in een open sfeer kennis te maken met het thema, wat mogelijke tegenkanting kan afzwakken.

Het tweede atelier stond in het teken van reële cases zoals de herbestemming van de ziekenhuiscampus en methodes om de aantrekkelijkheid van het plaatselijke museum te vergroten. Het mondde uit in een nuttig procesadvies voor elke case. Dat gaf een nieuwe adem aan de verdere gesprekken en de mogelijkheid om een alternatieve aanpak uit te tekenen.

Na het testen van bestaande tools en het bespreken van relevante cases was het tijd om de bouwstenen te bundelen die in de eerdere sessies naar boven gekomen waren. Tijdens het derde atelier poogden de deelnemers tot clusters in teamverband te komen, wat zich vertaalde in de identificatie van diverse essentiële bouwstenen die een belangrijke rol zouden spelen in de ontwerpvisie en -missie die door het stadsbestuur uitgewerkt wordt. De vier samengestelde groepen kwamen elk tot vijf à zes essentiële bouwstenen die een belangrijke basis vormden voor de eerste versie van de visie en missie. Die eerste versie werd in mei voorgelegd aan de gemeenteraad en in juni goedgekeurd door het schepencollege. Het stadsbestuur beschikt nu over een duidelijke en onderbouwde leidraad voor huidige en toekomstige participatieve trajecten.

In de komende periode zal gekeken worden hoe de positieve dynamiek en connecties die ontsproten uit dit traject aangehouden kunnen worden in de toekomst. Er zijn ook plannen om werk te maken van een impactmeting die de weerstand en motivatie van collega's om intern en extern samen te werken in kaart brengt. De resultaten daarvan maken op maat ondersteuning per dienst mogelijk. ■

ELIENE RIJCKEN IS PROJECTMEDEWERKER COMMUNICATIE & KENNISDELING BIJ HET VVSG-TEAM INNOVATIE EN DIGITALE TRANSFORMATIE

Zelf aan de slag

Deze tips kunnen je zeker helpen:

- Bij thema's als burgerparticipatie gaat de aandacht vaak uit naar externe doelgroepen, maar het is heel belangrijk om ook interne medewerkers een actieve rol te laten opnemen. Door te zoeken naar een gemeenschappelijke taal worden nieuwe deuren voor samenwerking geopend en kan participatie als thema een versnelde integratie kennen. Verlies zeker ook schepenen en mandatarissen niet uit het oog, aangezien zij de aandacht voor participatie een broodnodige boost kunnen geven.
- Het is goed om steeds de link naar de praktijk te leggen, ook wanneer het gaat over een visie- en missietekst. Er werd dan ook gekozen om de gedefinieerde theoretische clusters te koppelen aan positieve praktijkvoorbeelden die de inhoud overzichtelijk maken.
- Een participatieambtenaar kan niet in zijn eentje een grote koerswijziging in gang zetten. Met een oefening waarbij de voornaamste interne en externe partijen betrokken zijn, kunnen verwachtingen 'getemperd' worden en vermijd je dat je er als participatiedienst of -ambtenaar alleen voor staat. Je bent bovendien gewapend met een breed gedragen visie die als leidraad voor toekomstige initiatieven kan dienen!

Samen voor krachtadig energie- en klimaatbeleid

Op vrijdag 4 juni keurde de Vlaamse regering het Lokaal Energie- en Klimaatpact en de financiering ervan definitief goed. Het pact wil de Vlaamse steden en gemeenten ondersteunen in het behalen van concrete doelstellingen en bouwt voort op al ingeburgerde initiatieven zoals het Burgemeestersconvenant. Het Klimaatpact kan een belangrijke stimulans zijn in het gemeentelijk klimaatbeleid, we raden dus iedereen aan het te ondertekenen.

Lokale besturen ondernemen nu al veel klimaatacties om de noodzakelijke transitie naar een klimaatneutrale samenleving mogelijk te maken. Zo ondertekenden al 257 van de 300 Vlaamse gemeenten het Burgemeestersconvenant 2030 waarmee ze 40% CO₂-reductie willen bereiken tegen 2030. Er worden ook voortdurend verschillende goede projecten opgezet om aan klimaatadaptatie te werken. Denken we maar aan de financiële ondersteuning die steden zoals Sint-Niklaas bieden om geveltuintjes aan te leggen, of vergroening van de Woluweaan in Zaventem. Naast projecten voor klimaatadaptatie ondernemen steden en gemeenten ook nogal wat actie met betrekking tot mitigatie, met initiatie-

ven die duurzame (deel)mobilititeit moeten bevorderen en projecten omtrent collectieve renovatie zoals de Nieuwe Dokken in Gent. Lokale besturen doen dit uiteraard niet alleen, ze gaan in gesprek met hun bur-

van het Klimaatpact. Dat vertrekt van vier concrete werven met duidelijke doelstellingen. Deze werven vormen een goede aanzet om dergelijke projecten te stimuleren, te versterken en te versnellen.

Wim Dries:

‘Dit Klimaatpact is een hefboom om de lokale ambities verder te realiseren, ook financieel. Het getuigt van vertrouwen in het lokale niveau.’

gers en lokale ondernemingen om zo samen werk te maken van hun klimaatbeleid. De Vlaamse regering ondersteunt zulke acties nu ook aan de hand

Samen ondernemen we actie

Via het Lokaal Energie- en Klimaatpact engageren zowel de lokale besturen als de Vlaamse regering zich tot actie. Het is die bottom-up- en top-downwerking die doorslaggevend is voor het versnellen van de transitie naar een krachtadiger energie- en klimaatbeleid. De Vlaamse regering zal samen met de steden en gemeenten actief werken aan het elimineren van hindernissen die lokale besturen ondervinden in het realiseren van de ambities binnen dit Klimaatpact. Het Netwerk Klimaat, dat binnen de VVSG werkzaam is, zal hiervoor als intermediair optreden en de dialoog met de aangewezen initiatiefnemers voeren. Deze werking vormt een belangrijk element binnen het Lokaal Energie- en Klimaatpact, omdat we structureel aan hindernissen zullen werken.

Naast de specifieke ondersteuning hebben lokale besturen die het Lokaal Energie- en Klimaatpact onderteke-

Het nieuwe Klimaatpact kan een belangrijke stimulans zijn in het gemeentelijk klimaatbeleid.

NATHALIE BEERST

Vlaams Lokaal **Energie- en Klimaatpact** 2021-2030

WERF 1
LATEN WE EEN BOOM OPZETTEN

Eén boom extra per Vlaming

Per Vlaming 0,5 m extra haag of geveltuintbeplanting

Eén extra natuurgroenperk per 1000 inwoners

50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1000 wooneenheden

1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners met een totaal geïnstalleerd vermogen van 216 MW

WERF 2
VERRIJK JE WIJK

WERF 4
WATER. HET NIEUWE GOUD

1 m² ontharding per inwoner

Per inwoner 1 m³ extra opvang of infiltratiecapaciteit voor regenwater

WERF 3
ELKE BUURT DEELT EN IS DUURZAAM BEREIKBAAR

1 'toegangspunt' voor een (koolstofvrij) deelsysteem per 1000 inwoners

Per 100 inwoners 1 laadpunt

1 m extra nieuw of structureel opgewaarderd fietspad per inwoner

Naar krachtadig lokaal klimaat- en energiebeleid

Het Lokaal Energie- en Klimaatpact bevat, zoals je hierboven kon lezen, duidelijke en herkenbare thema's en doelstellingen, het is voor iedereen – burgers, bedrijven, lokale besturen – duidelijk welke acties ze moeten nemen. Zulke helderheid moedigen wij uiteraard aan, maar er is meer nodig om de noodzakelijke transitie in gang te zetten. De werven binnen dit Klimaatpact moeten dan ook beschouwd worden als een aanknopingspunt, een aanzet tot een krachtadiger en ambitieuzer klimaatbeleid.

Vanuit de VVSG vragen we dan ook een ambitieuzer lokaal (Vlaams) klimaatbeleid, zeker omdat we ook kijken naar de verscherpte ambitie van Europa om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Het Burgemeestersconvenant heeft deze nieuwe doelstellingen recent al opgenomen en ook de Vlaamse steden en gemeenten zijn zich bewust van de omvangrijke acties die hiervoor ondernomen moeten worden. Het Klimaatpact kan hier voor de nodige beweging zorgen, maar we kijken uit naar de impact van de nieuwe Europese doelstellingen op het federale en Vlaamse beleid.

We willen lokale besturen wel stimuleren om maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden die het Klimaatpact biedt. Onderteken het daarom vóór 29 oktober en zet samen met ons verdere stappen richting een krachtadiger energie- en klimaatbeleid. ■

ELKE DE TAEYE IS VVSG-STAFMEDEWERKER KLIMAAT

Wil je meer weten over het Lokaal Energie- en Klimaatpact? Neem dan zeker een kijkje op onze website. Je vindt hier alle nodige informatie per werf, inspirerende praktijken, veelgestelde vragen en dergelijke meer.
www.vvsg.be/netwerkklimaat
Heb je vragen, neem dan contact op met netwerkklimaat@vvsg.be

nen ook recht op jaarlijkse financiële ondersteuning. Deze verloopt via trekingsrechten. Dit jaar bedragen die in totaal 24.324.010 euro. Iedere stad of gemeente zal dus financiering ontvangen, het exacte bedrag kan wel pas bekendgemaakt worden na de deadline voor de ondertekening van het Klimaatpact dit jaar. Onderteken het dus zeker vóór 29 oktober om nog dit jaar aanspraak te maken op jouw financiële ondersteuning.

Vier werven als kader

Het Klimaatpact bevat zoals gemeld vier concrete werven met duidelijke en herkenbare thema's en doelstellingen. Ten eerste 'Laten we een boom opzetten': deze werf spitst zich vooral toe op acties die vergroening mogelijk maken. Door hierop in te zetten werk je onder andere aan gezondere lucht, tijdens de warme zomers zal de hittestress ook

verminderen door de schaduw- en koelplekken die gecreëerd worden. Een tweede werf kreeg de titel 'Verrijk je wijk' en bespreekt acties gekoppeld aan renovatie en hernieuwbare energie. Projecten die hieronder vallen, kunnen een positieve impact hebben op de energiefactuur, het wooncomfort en de opwaardering van de gerenoveerde wijken. 'Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar' vormt de derde werf binnen het Lokaal Energie- en Klimaatpact. Daarmee wil de Vlaamse regering de nodige stimulansen geven om autodelen aantrekkelijker te maken. Tot slot is er nog de vierde werf 'Water, het nieuwe goud' die de droogteproblematiek in het vizier neemt. Vlaanderen is een van de meest verharde gebieden in Europa. Dat vereist dus dringend actie. Je vindt de vier werven en de bijhorende doelstellingen terug in de infographic.

Goed databeleid: een kwestie van verantwoordelijkheid en efficiëntie

De Vlaamse overheid werkt volop aan een Vlaamse datastrategie. De VVSG heeft een verlanglijstje en ging ook al eens praten met Bart Rosseau, diensthoofd Data en informatie, en Joran Van Daele, open-datamanager van de stad Gent. Hun team zette al stappen om een datastrategie uit te werken en in te voeren.

Algemene principes zoals voor financiën ontbreken nog voor het databeheer bij lokale besturen. Maar ze beginnen er meer en meer het belang van in te zien. In Gent is er zelfs een speciale dienst Data en informatie voor opgericht. Daar zijn verschillende redenen voor, vertelt Bart Rosseau: ‘Ik denk direct aan twee redenen waarin elk lokaal bestuur zich wel zal herkennen: ten eerste zijn heldere cijfers broodnodig om mensen goed te kunnen informeren. Dat hebben we allemaal zelfs persoonlijk meegemaakt tijdens de coronapandemie. Ten tweede speelt de Europese privacyregeling GDPR mee. Je moet aandacht hebben voor data, al is het maar om de bescherming van gegevens voldoende te kunnen garanderen.’

Kader voor beleid

Met helder omschreven databeleid garandeer je een goede, uniforme datahuishouding, en dat is essentieel, nu er zoveel via digitale weg gebeurt. Het beschrijft hoe je omgaat met data, hoe en waarom je ze vergaart en wie er verantwoordelijk voor is. Uit het databeleid moet blijken op welke manier de organisatie prioriteiten vastlegt of hoe er naar het managementteam teruggekoppeld wordt. Op het niveau van het bestuur moet je transparant zijn over wat je doet met de data. Als je innovatief wilt zijn, bijvoorbeeld artificiële intelligentie wilt gebruiken, dan moet je kunnen aantonen waarom je dat wilt. Je databeleid moet ook daarvoor het kader aanreiken. Uiteindelijk wil het beleid meer data om beleidskeu-

zes voor te bereiden en te verantwoorden. Ook de collega's die de beslissingen uitvoeren, hebben informatie over hun beleidsdomein nodig. Ten slotte is de transparantie tegenover de burger natuurlijk ook belangrijk, en ook daarvoor heb je een kader nodig. Op die vier niveaus, organisatie, bestuur, uitvoering en transparantie, moet de gemeente dus over uitgeschreven beleid beschikken dat richtinggevend is voor de omgang met data in de hele organisatie.

Dat het belang van databeleid alleen maar zal toenemen, legt Joran Van Daele uit: ‘We zijn er volkomen van overtuigd dat er een opmars komt. Om verschillende redenen. Sowieso gaan er door de toenemende digitalisering steeds meer data om in de lokale besturen, en ze zijn ook nodig. Met de toenemende mogelijkheden zal de behoefte aan overzicht, duidelijkheid en transparantie alleen maar stijgen. Burgers willen bovendien weten wat met hun data gebeurt. Om hun de nodige transparantie te kunnen geven moet je om te beginnen zelf goed zicht hebben op de data. Een goed georganiseerde datahuishouding is hiervoor belangrijk. Alleen zo kun je tegen je inwoner zeggen: “Jij beslist wat er met jouw data gebeurt.”’

Databeleid is dus meer dan zoeken naar een manier om ‘meer met data te kunnen doen’, meer dan bezig zijn met datatechnische zaken (de coole nerdy tools). De organisatie moet er beter van worden, en daarvoor moet je over

volledig andere zaken praten. Je moet dus eerst echt greep krijgen op het strategische gedeelte – Wat wil je bereiken met data, welke doelstellingen wil je verwezenlijken – en vervolgens pas kijken naar de manier waarop je dit gaat doen.

Aparte dienst, maar niet alleen

Wellicht was de stad Gent bij de koplopers wat betreft de creatie van een eigen dienst Data en Informatie. Bart Rosseau licht toe hoe het idee ontstond: ‘We zagen dat meerdere teams aan verschillende aspecten van data werkten: het GIS-team met geodata, een team met data-analyse en een team met open datawerking. Tegelijkertijd kwam zeven, acht jaar geleden (big) data en privacy meer en meer op. Je zit dus allemaal op hetzelfde domein te werken, maar wel met nuanceverschillen. Daarom besloten we de verschillende werkingen onder één dienst samen te voegen. Sindsdien hebben we ons toegespitst op deze vragen: Wat zijn data? Wat bindt ons als dienst? Hoe moeten we ons opstellen om de organisatie als geheel te ondersteunen? Hoe werken we samen met IT? Hoe verbinden we data met strategie? Nu hebben we een duidelijk plan om de datamaturiteit van de stad te verhogen. Dat zijn we nu aan het uitvoeren, zodat onze collega's met data van goede kwaliteit aan de slag kunnen. Daarbij vergeten we ook zeker de informatieveiligheid niet.’

Het hing dus in de lucht, maar het duurde nog lang voordat ze echt greep kregen op de thematiek. Los van

Wat verwacht de VVSG van een Vlaamse datastrategie?

De Vlaamse overheid maakt momenteel werk van een Vlaamse datastrategie. In ons standpunt formuleren we daar vragen en verwachtingen bij:

- De interbestuurlijke gegevensdeling moet veel beter, met een gestructureerde toegang voor lokale besturen, idealiter via één toegangspoor.
- De Vlaamse overheid moet op basis van de beschikbare data diensten ontwikkelen voor andere overheden, waaronder lokale besturen. Nu is het MAGDA-platform voornamelijk een doorgeefluik. Het potentieel van de data wordt veel te weinig benut.
- Lokale besturen zijn grootafnemers van de Vlaamse referentiedata. De Vlaamse datastrategie moet daarom processen installeren om de kwaliteit van haar datasets te garanderen.
- De Vlaamse datastrategie moet de vele bestaande initiatieven op elkaar afstemmen en acties plannen om datasilo's en verkoking te vermijden. De Vlaamse overheid moet zo snel mogelijk helder communiceren over de verschillende initiatieven, de vooropgestelde planning en de verwachtingen, gevolgen en kansen.
- Tot slot: de lokale besturen moeten beschouwd worden als een belangrijke partner, en de Vlaamse datastrategie moet ook ambities en acties bevatten om samen te werken. De lokale besturen moeten ook zeggenschap hebben over de keuze om bepaalde data te ontsluiten of niet, over de instrumenten en voorwaarden voor datadeling en publicatie enzovoort.

Je vindt de volledige tekst op www.vvsg.be/databeleid

Wil je werk maken van databeleid in jouw gemeente? Lees dan ook zeker eens de whitepaper 'Data in het lokaal bestuur' die samen met het VVSG lerend netwerk databeleid tot stand kwam. Ook deze tekst staat op de VVSG-site.

technische kneepjes en mogelijkheden is de grote vraag: hoe krijg je de data vertaald voor het algemene beleid binnen een lokaal bestuur, zodat het bestuur, het management, de hele organisatie er voordelen van heeft? 'Draagvlak is heel belangrijk,' merkt Bart Rosseau op. 'Ook hier spelen wij een rol in als team. Door gebruik te maken van de juiste taal en van aansprekende voorbeelden overtuigen we dat het rendert om met data bezig te zijn.' Je mag ook niet te veel in één keer willen doen. Het is en blijft complex. 'Begin bij wat je onder controle hebt. Praat met de IT-mensen, maar haal er ook alle andere expertise binnen je organisatie bij. Je hebt beide nodig om stappen te kunnen zetten en te bedenken hoe je de twee werelden kunt verenigen in databeleid.' 'Beperk je bovendien niet tot het verantwoordelijk maken van één iemand voor een dataset,' vult Bart Rosseau aan. 'Natuurlijk moet het gevolg van je databeleid wel zijn dat je weet wie er verantwoordelijk is voor welke data. Bijvoorbeeld: de medewerkers van de ruimtelijke planning zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun eigen

datasets. Dat zijn inzichten die ook bij ons nog meer en meer aan het groeien zijn. Trek het verhaal dus breder open: bespreek binnen je beleid en management wat de rol van data is om de doelstellingen te bereiken.'

Daarmee zijn we bij de inhoudelijke diensten beland. Het is belangrijk die meteen aan te spreken. Databeleid is een gedeelde verantwoordelijkheid en is zeker niet enkel een zaak van de dienst IT of data. 'Onze dienst Data en informatie ondersteunt wel thematische diensten, maar zij hebben de inhoudelijke expertise,' verklaart Joran Van Daele. 'Wij zouden bepaalde vragen en behoeften in verband met data verkeerd kunnen interpreteren, omdat we als centrale dienst wat verder van de materie staan. Voorts hebben we ook geleerd dat je de inzichten en het enthousiasme binnen de diensten kunt aanwakkeren door het juiste strategische kader aan te reiken. We merken dat iedereen in zijn eigen team probeerde gelijkaardige problemen op te lossen. Het vooruitzicht dat wij binnen het databeleid zouden zorgen voor een globaal kader met handvatten, maakte

hen enthousiast. En ze waren ook opgelucht te vernemen dat ze niet alleen zaten met hun problemen.'

En nu de Vlaamse overheid

Met zijn ervaring leverde de Gentse dienst Data en Informatie een waardevolle bijdrage aan de opmaak van het VVSG-standpunt betreffende een Vlaamse datastrategie. We roepen daarin op ruimer te gaan dan intern beheer en het verwerken van data, maar ook de strategische krijtlijnen en voorwaarden voor het omgaan met data vast te leggen. We pleiten ook voor een betere interbestuurlijke gegevensdeling. 'De doorstroming van data stopt niet aan de grenzen van het lokale bestuur, net daarom is een overkoepelend en flexibel kader belangrijk,' besluit Bart Rosseau. 'Niet enkel met technische elementen, maar ook wat betreft kwaliteit, gebruiksvoorwaarden en gedeelde verantwoordelijkheden.'

Het blijft een uitdaging om de kleinere steden en gemeenten mee te krijgen in het hele dataverhaal. Het is voor hen natuurlijk niet evident hier tijd in te steken, maar het is wel aan Vlaanderen om ervoor te zorgen dat ze niet vergeten worden.

Ten slotte moeten we van elkaar en van onze ervaringen blijven leren. Er is momenteel geen standaard antwoord of slechts één weg vooruit. We zien ook zaken bij andere lokale besturen waarvan we onder de indruk zijn. Kleinere en grotere steden en gemeenten doen tal van innovatieve zaken. Daar kunnen we allemaal van leren. We moeten die openheid de komende jaren bewaren, want we staan allemaal voor gelijkaardige uitdagingen. ■

ELIENE RIJCKEN IS PROJECTMEDEWERKER COMMUNICATIE & KENNISDELING BIJ HET VVSG-TEAM INNOVATIE EN DIGITALE TRANSFORMATIE

Abdulkadir Yilmaz

**Ik droom van een
inclusief beleid
waar alle burgers
zeggenschap hebben en
waar iedereen zichzelf
kan zijn en zich veilig
kan voelen.**

Politiek parcours

In 2009 ben ik in de politiek gestapt. Ik heb toen Animo Beringen (Jongsocialisten) opgericht, waarvan ik vier jaar voorzitter ben geweest. In 2012 nam ik deel aan de gemeenteraadsverkiezingen, 22 jaar oud. Ik werd rechtstreeks verkozen met 1179 voorkeurstemmen. In 2017 bood Freddy Pirens me aan het voorzitterschap van onze afdeling over te nemen. Ik ging op het aanbod in en stelde me kandidaat hiervoor. Ik heb geprobeerd de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in goede banen te leiden, maar helaas geraakte mijn partij in de oppositie. Mijn aantal voorkeurstemmen ging wel omhoog, ik behaalde er nu 1299. Na de verkiezingen heb ik ontslag als voorzitter genomen om de anderen binnen de partij ook de kans te geven.

Hoe kom je als oppositielid aan voldoende informatie?

Wij houden verschillende fractievergaderingen waar we de dossiers van het schepencollege en de gemeenteraad overlopen en bespreken. Daarnaast houden we ook de vinger aan de pols bij de mensen. De meldingen, problemen en suggesties van inwoners noteren we om ze mee te nemen naar de gemeenteraad.

Hot topic

Het arbeidsreglement dat werd aangepast zodat het voortaan mogelijk is personeelsleden met hoofddoek in dienst te nemen is een goede stap, maar niet voldoende, omdat deze personeelsleden geen loketfunctie mogen uitoefenen. Dat vind ik een gemiste kans. We moeten gaan voor gelijke kansen voor iedereen.

BESTE REALISATIE

De meeste realisaties van de huidige meerderheid zijn projecten van de vorige legislatuur toen wij in de meerderheid zaten. Deze projecten steunen we uiteraard. Op de ontwikkelingen op de B-Mine kunnen we fier zijn. Andere projecten van onze ploeg die de huidige meerderheid nu aan het realiseren is, zijn bijvoorbeeld het nieuwe stadhuis en de vernieuwing van het centrum.

Inzetten op meer verbinding en integratie in partnerschap met Vlaanderen

Eind juni besprak het Vlaamse parlement de wijzigingen van het huidige Vlaamse integratie- en inburgeringsdecreet. De verantwoordelijke schepenen van Genk, Gent en Leuven laten hun licht schijnen op het nieuwe decreet en de impact ervan op het lokale beleid.

‘Het inburgerings- en integratiedecreet was zeker aan vernieuwing toe,’ steekt Astrid De Bruycker van wal. Ze is Gents schepen van Gelijke Kansen, Welzijn, Participatie, Buurtwerk en Openbaar Groen en voorzitter van het stedelijk Agentschap voor Inburgering en Integratie. ‘De inzet op een

digitale transformatie, hogere kwaliteit en meer maatwerk is belangrijk en hoognodig.’

Vanaf volgend jaar bestaat het inburgeringstraject uit vier pijlers: lessen Nederlands, maatschappelijke oriëntatie (MO), versterken van de economische zelfredzaamheid en als vierde

pijler sociale netwerking en participatie. Elke verplichte inburgeraar die niet werkt en niet studeert op het ogenblik van het ondertekenen van het inburgeringscontract, volgt een traject ‘sociale netwerking en participatie’. Dit veertig uur durende traject kan verschillende vormen aanne-

De Nomade - Onthaalhuis voor anderstalige nieuwkomers in Leuven

SOPHE DE CEUSTER

Lalynn Wadera:

‘We mikken breed horizontaal op een grote groep nieuwkomers. En dit beleid loont. Uit de stadsmonitor blijkt dat de Leuvenaar het tolerantst is ten opzichte van andere culturen en diversiteit.’

men: een buddyproject, een kennismakingsstage bij een lokaal bestuur, vereniging, organisatie, of toeleiding naar het vrijwilligerswerk.

Lokale besturen krijgen hierover de regie. ‘Zorgen voor een netwerk in de straat, wijk of buurt rond die nieuwkomer is zeer belangrijk. Die verbinding en begeleiding zonder het werk van de maatschappelijk werker over te nemen is heel belangrijk voor de hele stad,’ zegt Anniek Nagels, Genks schepen voor Talentontwikkeling (kinderopvang, opvoedings- en onderwijsbeleid), Samenleven en Cultuur. Dat vindt ook Astrid De Bruycker: ‘Het is positief dat er een methodiek komt om vanuit het decreet nu ook sociale netwerken en participatie te stimuleren. Het is iets waarop we in Gent trouwens al jaren inzetten en waarvan we zien dat het werkt: onze buddyprojecten, projecten om mensen toe te leiden naar vrije tijd en cultuur.’

‘Het klopt dat initiatieven zoals een buddywerking en toeleiding naar vrijwilligerswerk grote voordelen hebben,’ treedt Lalynn Wadera, Leuven schepen voor Onderwijs, Economie, Diversiteit, Groen en Stadsgebouwen, haar collega’s bij, maar ze heeft ook bedenkingen. ‘Een bijzonder aandachtspunt echter is dat de kracht van onze initiatieven op dit ogenblik juist zit in de vrijwilligheid. Er een verplicht karakter aan geven kleurt ze en schept misschien andere verwachtingen. Hetzelfde geldt ook voor de beslissing de vierde pijler in een stramen van veertig uur te gieten. Door deze trajecten te verplichten plaatsen we ze in een nieuw kader. Dit aspect moet zeker worden gemonitord en geëvalueerd.’

Niet altijd op één lijn

Evalueren, monitoren, ondersteuning deze woorden zullen nog vaak worden gebruikt over de wijzigingen met impact op de lokale besturen.

‘Onze Gentse proeftuin hebben we net “Verbinding Gent” genoemd, omdat we ervan uitgingen dat een extra project niet aan de orde was maar wel het verbinden van de reeds bestaande initiatieven in Gent met ons stedelijk Agentschap en ons lokaal bestuur.’ zegt Astrid De Bruycker. ‘We hebben er al heel wat ervaring mee, maar dat betekent dat we ook weten hoeveel tijd, energie en ondersteuning al deze initiatieven vergen. Dat zal nog toenemen, niet alleen voor de lokale besturen en de lokale agentschappen, maar ook voor de ondernemers en middenveldorganisaties, werkgevers die de inburgeraars zullen ontvangen.’

‘We doen met onze stad al veel en we zijn ook bereid om hieraan mee te werken, maar het moet wel stroken met de bestaande activiteiten. Deze vierde pijler is een mooie illustratie van goed werkende lokale initiatieven die de Vlaamse overheid wil formaliseren en met een regelgevend kader wil uitrollen over heel Vlaanderen,’ vult Lalynn Wadera aan.

Ook schepen Nagels hoopt op flexibiliteit en duurzame verankering met Vlaamse ondersteuning: ‘Voor onze proeftuin hebben we een vrijetijdcoach aangesteld. We hopen deze met steun van Vlaanderen regulier en duurzaam te verankeren. Dit mag niet louter en alleen ten laste van de lokale besturen komen. De ondersteuning is ook nodig om op maat te werken. Door onze regieopdracht en ons grote netwerk zijn we als stad beter gewaard om deze groep te bereiken. De

lokale besturen doen niet liever dan allianties zoeken, daar zijn we sterk in. We hebben in onze stad verschillende rechthebbende inburgeraars die heel graag de trajecten volgen en deel willen uitmaken van onze samenleving, maar we hebben ook nieuwkomers uit Oost-Europa, die zeker baat hebben bij een inburgeringstraject, maar dit als rechthebbende niet moeten volgen. We zien ook dat Vlaanderen deze groepen moeilijk bereikt. We voelen haast dat we náást het Vlaams Agentschap zelf op onthaalbeleid moeten inzetten, maar eigenlijk kan dit niet de bedoeling zijn.

‘Het Vlaamse inburgeringsbeleid moet beter worden afgestemd op het lokale beleid,’ gaat Lalynn Wadera voort. ‘Ook in Leuven besloten we enkele jaren geleden resoluut in te zetten op een eigen onthaalbeleid. We mikken breed horizontaal op een grote groep nieuwkomers. En dit beleid loont. Uit de stadsmonitor blijkt dat de Leuvenaar het tolerantst is ten opzichte van andere culturen en diversiteit.’

Het Vlaamse nieuwkomersbeleid strookt niet altijd met een lokaal onthaalbeleid. Frappant is de beslissing verzoekers internationale bescherming zelfs in steden met een eigen agentschap voortaan uit te sluiten voor de cursus maatschappelijke oriëntatie. Ze zullen wel nog tegen betaling kunnen deelnemen aan een NT2-cursus. ‘Dit gaat in tegen de praktijk die we in Gent hadden gekozen, namelijk integratie in de lokale gemeenschap vanaf de eerste dag,’ merkt Astrid De Bruycker op. ‘Ik ontmoette op Wereldvluchtelingendag een Syrische vluchteling met een hoge kans op bescherming die hier nog maar enkele

Beroepsinlevingsstages voor divers personeelsbeleid in Gent

Scan de QR-code voor filmpjes van goede praktijken Samenleven in diversiteit

Zie ook www.vvsg.be/praktijken-diversiteit

maanden is. Ze spreekt al een aardig mondje Nederlands en startte net met haar cursus MO. Je ziet dat ze hier met een enorme motivatie aan begint en dat dit helpt bij contacten met buurtbewoners en andere Gentenaars en dienstverleners. We vinden het bijzonder jammer dat zulke mensen worden uitgesloten en voor deze kleine groep is betalen voor Nederlandse les zeker een hoge drempel.’

Inburgering wordt betalend

De Vlaamse regering heeft de keuze gemaakt om de inburgeraars zelf een bepaalde financiële verantwoordelijkheid te laten nemen. Naast de kosten bij het inburgeringstraject (vervoer, cursussen en kinderopvang) zullen inburgeraars ook financieel moeten bijdragen voor het traject zelf. In totaal zal het minimaal 360 euro kosten. De schepenen kijken met argwaan

naar de impact van deze beslissing op de lokale besturen en vragen dat deze beslissing in ieder geval nauwkeurig wordt gemonitord, niet alleen naar effecten bij mogelijke rechthebbende inburgeraars die afhaken. ‘Daarnaast is het belangrijk dat ook de inspanningen worden bijgehouden van lokale besturen, stedelijke agentschappen, middenveldorganisaties die deze impact deels opvangen. We zien nu dat het stedelijk agentschap, de stad, maar ook heel wat middenveldorganisaties zich voorbereiden om de drempels te slechten die Vlaanderen opwerpt. Het is ook voor ons heel belangrijk dat deze inspanningen zichtbaar gemaakt en gehonoreerd worden en indien nodig moeten de Vlaamse beslissingen worden bijgestuurd,’ zegt Astrid De Bruycker.

Anniek Nagels: ‘We zochten de voorbije jaren net stimulansen om bepaal-

de rechthebbenden aan te zetten om de waardevolle inburgeringstrajecten te volgen, en we vrezen dat het betalend maken een serieuze drempel zal zijn voor bepaalde doelgroepen.’

‘Ook in Gent verrichten behalve het stedelijk agentschap zelf heel wat andere organisaties inspanningen om drempels te verlagen om in te burgeren, Nederlands te leren, vrijwilligerswerk te doen. We hebben ook naar de financiële situatie van onze groep inburgeraars gekeken. 66 procent van het totale aantal inburgeraars heeft geen of beperkte financiële mogelijkheden, 23 procent van hen heeft een leefloon,’ vult Astrid De Bruycker aan. De VVSG pleitte er bij de Vlaamse overheid voor dat ze oplossingen zou zoeken om de betaalbaarheid voor deze doelgroepen haalbaar te maken, zodat deze niet aankloppen bij het OCMW. In zijn toelichting van het

Anniek Nagels:

‘We zochten de voorbije jaren net stimulansen om bepaalde rechthebbenden aan te zetten om de waardevolle inburgeringstrajecten te volgen, en we vrezen dat het betalend maken een serieuze drempel zal zijn voor bepaalde doelgroepen.’

ontwerpdecreet wierp de minister het idee op deze inburgeraars maatschappelijk zinvol werk te laten verrichten. Anniek Nagels: 'We vrezen toch ook dat heel wat inburgeraars zullen aankloppen bij het OCMW, maar we willen gerust ook mee creatief nadenken. Dit is zeer waardevol, maar het is essentieel dat Vlaanderen ons hierbij betreft, liefst niet over onze hoofden heen beslist. Zo hebben we in Genk al enkele jaren het Handen uit de mouwen-project. Daarin leiden we anders-talige nieuwkomers toe naar duurzaam vrijwilligerswerk, waarbij de kwaliteiten en de interesses van de nieuwkomer centraal staan. Zo hebben we iemand die in zijn thuisland kapper was als vrijwilliger haren laten knippen in een woonzorgcentrum. Dit zouden we ook kunnen valideren of kunnen inruilen voor een inburgeringstraject,

maar dit is allemaal niet uitgewerkt.' Astrid De Bruycker is het daar helemaal mee eens: 'Maatschappelijk zinvol werk in ruil voor de retributie kan inderdaad een manier zijn om de financiële drempel weg te werken, wat een goede zaak zou zijn, maar dan is de vraag: wie organiseert dit, hoe omkaderen we dit, wie volgt het op? We willen daar zeker aan meewerken, maar er staan ook grote inspanningen tegenover: de begeleiding van de nieuwkomers zelf, de organisatie van de werkvloeren die mensen ontvangen om die daar een stuk bij te begeleiden.' 'Het is een theoretisch waardevol idee, maar in deze context lijkt het alsof de nieuwkomer zich niet wil inzetten voor de samenleving, wat absoluut niet onze ervaring is in Leuven. Veel nieuwkomers willen iets doen voor de stad en er deel van uitmaken,' merkt

Lalynn Wadera nog op. Dit hele spoor roept dus bij de schepenen nog veel vragen op. Welk overheidsniveau betaalt voor de inburgeringscursus in ruil voor dit maatschappelijk werk? Is er al zicht op de tijd en capaciteit die het zal vergen maatschappelijk zinvol werk voor deze doelgroep te vinden en dit administratief op te volgen? Wordt hiervoor naar de lokale besturen gekeken en wie zal dit financieren?

Sociaal tolken: een kwestie van toegankelijkheid

Dat Vlaanderen beslist heeft om enkel de sociaal tolken ter beschikking te stellen en te financieren voor de inburgeraars tijdens hun traject, kan bij de drie steden ook op weinig begrip rekenen. Het decreet schrijft dat de financiering van de sociaal tolken zal

"Is de wetgeving overheidsopdrachten van toepassing wanneer er op een onroerend goed van de gemeente zakelijke rechten (bv. erfpacht) worden verstrekt aan derden met het oog op de ontwikkeling ervan?"

GSJ advocaten deelt haar kennis

Reeds meer dan 35 jaar is GSJ de **juridische partner van steden en gemeenten** en is het kantoor bijzonder geplaatst om ook uw bestuur bij complexe aangelegenheden bij te staan.

Achter elk dossier dat GSJ behandelt, staat een team van **55 gespecialiseerde advocaten.**

Neem contact met ons op via **+32 (0)3 232 50 60 of info@gsj.be.** Wij helpen u graag verder.

Borsbeeksebrug 36 bus 9, 2600 Antwerpen • T +32 (0)3 232 50 60 • info@gsj.be • www.GSJ.be

Astrid De Bruycker:
‘Sociaal tolken en vertalen wordt te dikwijls beschouwd als een instrument om het de nieuwkomer gemakkelijk te maken. Wij beschouwen het als een onderdeel van ons toegankelijkheids-, diversiteits- en taalbeleid.’

gebeuren door de gebruikers-overheden. Tot nu toe is er echter geen signaal gekomen dat de gebruikers-overheden Welzijn, Onderwijs maar ook het Agentschap Binnenlands Bestuur bevoegd voor de lokale besturen hier zullen tussenkomen.

Astrid De Bruycker: ‘Sociaal tolken en vertalen wordt te dikwijls beschouwd als een instrument om het de nieuwkomer gemakkelijk te maken. We vertrekken eigenlijk vanuit de toegankelijkheid van onze dienstverlening, onderwijs, gezondheidszorg. Het soci-

aal tolken is dan ook een onderdeel van toegankelijkheidsbeleid, diversiteitsbeleid en taalbeleid van onze scholen, welzijnsorganisaties en ziekenhuizen.’ Anniëk Nagels zit op dezelfde lijn: ‘Ook in Genk heeft de stad budgetten verhoogd, omdat bepaalde communicatie bijvoorbeeld tussen ouders en de school van hun kind essentieel is, los van het statuut van de ouders. De toekomst van het kind moet centraal staan, dus het langetermijnperspectief.’

Lalynn Wadera besluit: ‘Ook Leuven hecht veel belang aan laagdrempelige

communicatie en zet samen met lokale partners in op sociaal tolken, taalhulpen, brugfiguren, toeleiders en intercultureel bemiddelaars als mogelijke instrumenten om de dienstverlening laagdrempelig te houden.’ ■

SABINE VAN CAUWENBERGE IS VVSG-STAFMEDEWERKER
 INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

De praktijkenbank Samenleven in diversiteit wordt regelmatig aangevuld. Bekijk ze op vvsg.be/praktijken-diversiteit

Solliciteer bij Lokaal bestuur Meise!

Werken bij het gemeentebestuur van Meise betekent werken in een **levendige gemeente**. Wij organiseren momenteel vergelijkende aanwervingsexamens voor onderstaande contractuele functies:

*VTE = 38 uur

- **1 VTE* diensthoofd uitvoerende diensten**
niveau A1a-A3a - voltijds
- **1 VTE mobiliteitsambtenaar/noodplanningscoördinator**
niveau B1-B3 - voltijds
- **1 VTE gemeenschapswacht-vaststeller**
niveau C1-C3 - voltijds
- **beleidsmedewerker ruimtelijke ordening (aanleg van een wervingsreserve van één jaar)**
niveau B1-B3 - voltijds
- **1,5 VTE maatschappelijk werker**
niveau B1-B3 - voltijds, halftijds of deeltijds
- **1 VTE hoofdverpleegkundige**
niveau BV5 - voltijds
- **verpleegkundige (aanleg van een wervingsreserve van één jaar)**
niveau C1-C3/C3-C4/BV1-BV3 - voltijds, halftijds of deeltijds

Wij bieden jou tal van voordelen:

- Een fijne werksfeer
- Een contract van onbepaalde duur
- Maaltijdcheques van € 8
- Ecocheques
- Geschenkcheques
- Een aansluiting bij de GSD-V
- Een gratis hospitalisatieverzekering
- en veel meer!

Meer informatie:

www.meise.be, 02 892 20 70, personeelsdienst@meise.be.

Solliciteren?

Bezorg je kandidatuur uiterlijk op 10 juli 2021:

- per post ter attentie van het college van burgemeester en schepenen (Tramlaan 8, 1861 Meise);
- tegen ontvangstbewijs aan de balie van het AC (Tramlaan 8, 1861 Meise).

REEKS OVERHEIDSO PDRACHTEN

Ed. Steven Van Garsse

De Reeks Overheidsopdrachten zorgt ervoor dat je alle kennis rond dit thema in één handig pakket bij de hand hebt:

Wegwijs Overheidsopdrachten is een handig basiswerk dat toelichting geeft bij de principes voor de klassieke sectoren en ervoor zorgt dat je alle kennis op een bevattelijke manier meekrijgt. We houden de wegwijs via bijwerkingen steeds actueel.

Codex Overheidsopdrachten is de verzameling van alle relevante wetgeving Overheidsopdrachten en verschijnt 1 keer per jaar.

De thematische aanvullende delen werken één onderwerp uit, zodat je naast het basiswerk ook verdiepende informatie krijgt. Tot nu toe verschenen **Het dagboek der werken**; **De wijziging van een overheidsopdracht in uitvoering** en **Selectie- en Gunningscriteria**. Momenteel werken we aan een vierde thematisch handboek: 'Klachten en verzoeken'. Er verschijnen minimum twee thematische handboeken per jaar.

De Reeks Overheidsopdrachten wordt gepubliceerd in samenwerking met de VVSG en staat onder het editoriaal van Steven Van Garsse. Steven doceert als hoogleraar onder meer het vak bestuursrecht, het overheidsopdrachtenrecht en het publiekrecht. Hij is venoot bij Equator Advocaten, balie Brussel.

Bekijk ook onze opleidingen over
overheidsopdrachten via
www.politeia.be/opleidingen

Meer info & bestellen:
www.politeia.be

De auto neemt enorm veel en steeds meer ruimte in. De gedeelde autonome wagen zou dat probleem voor een groot stuk oplossen, wordt vaak beweerd. Maar de hoerastemming over die zelfrijdende auto is intussen flink bekoeld. Hij zal er in elk geval morgen niet zijn. ‘Bovendien,’ zegt expert ruimte en mobiliteit **Rob van der Bijl**, ‘gaat het in wezen over het verbeteren van wat in velerlei opzichten een slecht systeem is, het autosysteem. Hoogwaardig openbaar vervoer, fietsen, stappen, stappen, daar moeten we voor kiezen met het oog op ecologie, welzijn en slim ruimtegebruik.’

Rob van der Bijl is ingenieur, stedenbouwkundige, onafhankelijk onderzoeker, adviseur en expert mobiliteit. Hij is gastprofessor aan de Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning, faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur van de UGent. In het onlangs verschenen boek *Autonome voertuigen* (Jan De Bruyne (ed.), uitgeverij Vanden Broele) schreef hij het hoofdstuk ‘Automobiliteit en ruimte: over de ruimtelijke effecten van autonome motorvoertuigen in de stad’.

‘In de jaren zestig en zeventig was de Mini Cooper zeer populair. Klein, degelijk, mooi design. Vervolgens verdween hij van de markt. Vijftien jaar geleden was hij terug. Alleen is de nieuwe versie minstens anderhalve keer zo groot en breed, en veel zwaarder. Hetzelfde gebeurde met de Volkswagen Kever. Individuele auto’s worden door de band genomen groter en zwaarder, ze nemen steeds meer plaats in. Kijk ook naar het groeiende aantal SUV’s op de weg. En er komen nog altijd auto’s bij, in Europa, in de VS, maar zeker ook in Azië, Afrika en Zuid-Amerika. **Het ruimtebeslag van al die rijdende en geparkeerde voertuigen wordt steeds groter.**’

‘Het autosysteem is vanuit ruimtelijk en ecologisch oogpunt bijzonder nefast. Maar het is ook een sociaal probleem. Lang niet iedereen kan zich een auto veroorloven, zeker niet in steden. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft 53 procent van de gezinnen een auto, in Vlaanderen en Wallonië ligt het autobezit ver boven de 80 procent. **En voor wie geen auto heeft, dreigt de vervoersarmoede, want tegelijkertijd met de opkomst van de auto is overal in de wereld het hoogwaardig, railgebonden openbaar vervoer afgebouwd.** Denk aan de Buurtspoorwegen in België. De voorbije decennia zie je in de VS en in Europa gelukkig een reactie. Er worden nieuwe tramlijnen gebouwd, vaak lijnen die vijftig jaar geleden afgeschaft werden. De auto-industrie voelt die tegenwind. Om zich staande te houden promoveert ze twee

innovaties: de elektrische en de zelfrijdende auto.’

‘De elektrificatie van het wagenpark is een goede zaak in vergelijking met rijden op fossiele brandstoffen. Maar **ook de ecologische en milieu-impact van de elektrische auto blijft natuurlijk gigantisch groot, en aan het ruimtebeslag verandert hij niets. Bovendien verdwijnen in de overgangsfase de oude auto’s niet**, die gaan naar Roemenië of Nigeria en dragen daar bij aan de globale CO₂-uitstoot.’

‘De volledig autonome of zelfrijdende auto is vandaag nog niet haalbaar. Op Elon Musk van Tesla na hebben de autofabrikanten zelf dat intussen ook wel moeten toegeven. De basis van alle artificiële intelligentie op het vlak van autonome voertuigen is patroonherkenning. Die techniek laat een robotwagen op Mars allerlei zaken doen waarvan we tot voor kort niet eens durfden dromen, maar een apparaat kan geen intenties zien en dat is net wat je nodig hebt in het verkeer. Een mens kan intenties van andere mensen en de ambiguïteit van verkeerssituaties lezen en interpreteren, artificiële intelligentie niet. Voorlopig niet, in elk geval. Veel projecten zijn intussen vroegtijdig stopgezet. **Het zou best nog dertig, veertig, vijftig jaar kunnen duren voordat een volledig autonoom voertuig zich in een reële verkeerssituatie, in een stad kan bewegen.** En stel dat het ervan komt, dan winnen we qua ruimtebeslag geen

A man with glasses and a dark suit jacket over a light-colored shirt is leaning on the hood of a car. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a blurred industrial setting, likely a car factory, with other vehicles and machinery visible. A circular inset shows a closer-up view of the man's face and upper torso. The overall image has a blue-tinted, monochromatic aesthetic.

**‘De overheid
moet het
autosysteem
in vraag stellen’**

meter, als iedereen zijn eigen zelfrijdende auto heeft. Dus wordt er gezegd: we zullen moeten delen. Maar daar is natuurlijk geen zelfrijdende auto voor nodig. Delen kunnen we vandaag al en behoorlijk wat stadsbewoners doen het ook. **Als het beleid niet inzet op gedeelde mobiliteit in plaats van op individuele, zal de zelfrijdende auto niet minder ruimte innemen dan de auto vandaag.'**

'Vandaag hebben steeds meer auto's allerlei hulpsystemen, zoals automatische snelheidsaanpassing of *lane assistance*. Dat noemen we niveau 3 van autonomie. Maar de automobilist blijft volledig verantwoordelijk voor het besturen van het voertuig. Die ambivalente situatie baart me zorgen. **Als een automobilist niet bezig is met de rijtaak en plots moet ingrijpen, is hij altijd te laat.** Niet voor niets is in de luchtvaart het punt waarop de piloot het moet overnemen van de automatische piloot een bijzonder kritiek moment, waaraan in de opleiding veel aandacht wordt besteed. In de VS en in Europa is regelgeving in voorbereiding die toelaat dat een niveau 3-voertuig autonoom rijdt aan zeer lage snelheid. Ik zou verwachten dat overheden daar kritischer tegenover staan.'

'Er rijden al voertuigen met autonominiveau 4 op vaste trajecten en aan lage snelheid. Denk aan het voor- en natransport op luchthavens. Die doen dat prima. Maar **waarom zou je ook in de stad ruimte maken voor dat soort *dedicated lanes* voor zelfrijdende busjes of taxi's? Alle studies tonen aan dat die kleine voertuigen bijlange niet de capaciteit halen van**

trams en gelede bussen. Het is ook onzin om de busjes en taxi's gebruik te laten maken van de vrije bus- en trambanen, omdat je dan alleen maar de capaciteit en de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer uitholt. Ik vind dat soort discussies echt verbazingwekkend.'

'Overheden op alle niveaus gaan veel te makkelijk mee in het verhaal van de autofabrikanten en in de logica van het autosysteem.

Ze vragen zich af hoe ze de regelinstallaties van verkeerslichten kunnen aanpassen, zodat die met voertuigen kunnen communiceren. Terwijl hun prioriteit moet zijn te beslissen wat ze met mobiliteit willen doen, welke problemen ze willen oplossen, hoe ze iets tegen de vervoersarmoede van heel wat inwoners zullen doen. Een goede visie kan beginnen bij een eerlijke kosten-batenanalyse. **De baten van het autosysteem worden steevast overschat,** de kosten zwaar onderschat. De ruimtelijke impact, de gevolgen voor het welzijn en de gezondheid van mensen, de footprint van fossiele energie, het nikkel in de batterijen van elektrische auto's enzovoort worden niet of nauwelijks in rekening gebracht in de gehanteerde economische modellen. En dan wordt het openbaar vervoer uitgekleeft, omdat het inefficiënt en onbetaalbaar zou zijn. Dat het efficiënter en beter kan, dat betwijfel ik niet, maar het autosysteem wordt niet op dezelfde manier beoordeeld. En dat is uiteindelijk een beleidskeuze. Oh, en dan heb ik het nog niet eens over de in mijn ogen perverse salarisauto gehad.' ■

BART VAN MOERKERKE IS REDACTEUR VAN LOKAAL

HANDBOEK BESTUURSRECHT

Door **Steven Van Garsse**

Deze publicatie is de handleiding voor iedereen die **verantwoordelijkheid** draagt in de publieke sector.

De content is onmisbaar voor al wie vertrouwd wilt geraken met de **hoofdpijnen van het algemeen bestuursrecht** en de **bronnen en basisbegrippen** van het bestuursrecht. We bespreken onder meer de **volgende thema's**:

- De organisatie en werking van de openbare besturen - met aandacht voor verschijnselen zoals verzelfstandiging en het bestuurlijk landschap
- Het bestuurlijk optreden en de uitoefening van bevoegdheden - met zorg voor de beginselen van behoorlijk bestuur
- De overheidsgoederen – inbegrepen de onteigeningen en het openbaar en het privaatdomein
- Overheidsopdrachten
- Overheidspersoneel
- Bestuurlijke handhaving en administratieve sancties
- Rechtsbescherming - met bijzondere aandacht voor de mechanismen voor preventieve en curatieve rechtsbescherming

Handboek Bestuursrecht

Auteur: Steven Van Garsse
ISBN (print): 9782509037992
Formaat: 170 x 240 mm

Meer info & bestellen:
www.politeia.be

Alle overheidscontacten in één databank.

Je onmisbare tool voor rechtstreekse communicatie met overheden en de social profitsector, volledig GDPR-proof. Selecteer en exporteer up-to-date contactgegevens naar keuze.

De databank bevat professionele contactgegevens, namen en functies van 134.000 beslisssingnemers in meer dan 26.500 overheden en organisaties.

Lokale overheden

Politie, justitie en (civiele) veiligheid

Federale, regionale en provinciale overheden

Onderwijs, cultuur en vrije tijd

Welzijn, werk en gezondheid

Europese en Luxemburgse overheden

Middenveld

Ontdek de gratis testversie op
www.pinakes.be

pinakes
ALLE OVERHEIDSCONTACTEN OP 1 PLAATS

De eerste steen van het duurzame, veelzijdige sportpark werd gelegd op 3 juni 2019. Nog geen twee jaar later openden de deuren van het hele complex.

Waterpret duurzaam en toegankelijk

In het groene sport- en recreatiepark Sportpark Haspengouw opende op 1 mei het zwemparadijs LAGO Sint-Truiden Bloesembad. De stad Sint-Truiden en LAGO-zwemparadijzen sloten een dertig jaar durende publiek-private samenwerking met één doel voor ogen: sport en plezier toegankelijk maken voor alle inwoners van Sint-Truiden, maar ook van ver daarbuiten.

Haast elke Truinaar associeert van oudsher het stadsgedeelte Sint-Pieter met zwemmen. Al in de jaren dertig was er een groot openluchtzwembad, het Broek, dat in 1976 plaats maakte voor het zwembad Sint-Pieter. Na meer dan veertig jaar was dat

Het zwembad maakt deel uit van een heel sport- en recreatiepark voor klein en groot.

Het 25 metersportbad met tien trainingsbanen is uitgerust met het hoogtechnologische AngelEye-drenkelingen-detectiesysteem dat de redders alarmeert, wanneer een persoon te lang op de bodem stil blijft liggen.

In de waterspeeltuin kunnen baby's, peuters en kleuters urenlang wegdromen en plonzen in het warme water van 34°C, wat een uitzonderlijke temperatuur is in vergelijking met andere baden.

zwembad verouderd en zat er in verschillende delen betonrot. De stad keek aan tegen een enorme renovatie of de bouw van een nieuw zwembad. De weloverwogen keuze ging uiteindelijk naar een nieuw zwembad in samenwerking met een private partner met kennis van zaken. De ambitie lag meteen hoog: een modern, duurzaam en veelzijdig sportpark.

Duurzaam en toegankelijk

Tijdens de ontwerp- en bouwfase werd gekozen voor duurzame materialen en ging alle aandacht naar veiligheid, toegankelijkheid en zo goed als energie-neutraal bouwen. Zo worden de zwembaden 's nachts leeggelaten om energieverlies tegen te gaan, warmte wordt gerecupereerd uit lucht en water, zwembad- en regenwater worden herwonnen, de elektriciteitsproductie verloopt via zonnepanelen. Alle inspanningen samen leveren een jaarlijkse besparing van 500 ton CO₂ op in vergelijking met een gemiddeld zwembad. Het plaatje is compleet met een groendak waarover je kunt wandelen om het zwemparadijs van bovenaf te bewonderen en van een prachtig panoramazicht over het park te genieten.

Waterpret voor jong en oud

Tegenover de uitgave van 30 miljoen euro staat 4000 m² waterpret voor jong en oud. Bert Thijs, centrummanager van LAGO Sint-Truiden Bloesembad, geeft een rondleiding: 'Voor ouders met jonge kinderen is er een aparte waterspeeltuin. De echte wateravonturiers leven zich uit in het golfslagbad, de wildwaterbaan en de spectaculaire duoglijbaan waar je tegen elkaar kunt racen. De bandenglijbaan, waarop je met een virtualrealitybril een avontuurlijke tocht kunt maken, is een primeur in België. Een ritje op een houten rollercoaster, een ruimtereis tussen planeten of een afdaling in een sneeuwlandschap staan op het keuzemenu. Zowel binnen als buiten is er een terras waar je iets kunt eten of drinken aan het zwembad. We hopen dan ook dat de coronacrisis snel achter de rug is, zodat iedereen weer volop waterpret kan beleven en de Truiense kinderen hun verjaardagsfeestje in het zwemparadijs kunnen geven.'

Op de site vond zich vroeger al een visvijver. Die wilde de stad absoluut behouden. Er kwam een grote ecologische zwemvijver. Die is om hygiënische redenen afgescheiden van de visvijver, net als het verwarmde kleuterbad buiten.

Sint-Truiden zorgstad

Als zorgstad hecht Sint-Truiden enorm veel belang aan de levenskwaliteit van zijn inwoners. Dit merk je aan de wellnesszone met warme lagune, sauna

Zowel binnen als buiten is er een terras waar je iets kunt eten of drinken aan het zwembad.

en stoombad. Het paradepaardje van het Bloesembad is het zoutbad waarin je gewichtloos blijft drijven. Om zwemmen toegankelijker te maken voor zorgbehoevenden werd het Bloesembad voorzien van een apart doelgroepenbad met een beweegbare bodem tot 1,60 meter. Het sportbad, dat tot op een diepte van drie meter kan worden ingesteld, leent zich ook perfect voor zwemlessen. Daarnaast is er een 25 metersportbad met tien trainingsbanen dat is uitgerust met het hoogtechnologische AngelEye-drenkelingendetectiesysteem dat de redders alarmeert, wanneer een persoon te lang op de bodem stil blijft liggen.

In de gloednieuwe Nina-sporthal kunnen Truienaars in clubverband of individueel trainen en aan hun gezondheid werken. Er zijn aparte zalen voor dans en gevechtssporten en buiten vind je velden voor hockey, beachvolley en petanque. Op de site opent weldra ook LAGO Club, een fitness met een uitgebreid aanbod groepslessen en fitnessformules.

De volledige site is toegankelijk voor rolstoelgebruikers, dat vonden ze in Sint-Truiden echt een vereiste en het is ook een van de redenen waarom de stad ook bij Sport Vlaanderen een subsidiedossier goedgekeurd kreeg.

Publiek-private samenwerking

De stad koos voor een publiek-private samenwerking volgens een DBFMO-formule; design, build, finance, maintain en operate. Om een hedendaags zwembad te bouwen heb je sterke en specifieke kennis van zaken nodig. Daarnaast had de stad specifieke vereisten zoals een zoutbad en een zorgbad. Schepen van Sport Jurgen Reniers licht toe: 'We gingen de Europese markt op en na onze procedure belandden we bij LAGO. Dit is hun tiende complex. In onze gunningsleidraad legden we een verplicht programma op, maar het stond de privépartner vrij hier een eigen aanbod naast te leggen. Zo omvat het complex nu ook een fitnesszone van twee verdiepingen en een abonnement dat fitness en zwemmen kan combineren.' De publiek-private samenwerking betekent niet dat het stadsbestuur geen inspraak meer heeft over de werking van het zwembad. 'Maandelijks zitten we samen over de opvolging van de exploitatie en door onze financiële inbreng als lokale overheid bedongen we onder andere zeer scherpe prijzen voor onze inwoners, scholen en verenigingen,' besluit schepen Reniers. ■

KATRIEN GORDTS IS REDACTEUR VOOR LOKAAL

Niet alleen voor plezier is er aandacht, ook voor zorg met een speciaal doelgroepenbad en een zoutbad waarin je blijft drijven.

De toekomst van de brandweervrijwilliger

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de brandweer. Veranderingen in de samenleving, de zware opleiding en het gebrek aan flexibiliteit bij de inzet van vrijwilligers zetten het aantrekken van nieuwe kandidaten onder druk. Onder impuls van Netwerk Brandweer is er een visienota opgemaakt over de toekomst van de brandweervrijwilliger. De bal ligt nu in het kamp van Binnenlandse Zaken.

Driekwart van de ruim 11.000 brandweermensen in Vlaanderen zijn vrijwilligers. Onnodig te zeggen dat hun engagement en hun inzet onmisbaar zijn voor de kwaliteit en de betaalbaarheid van de dienstverlening. De meeste hulpverleningszones en hun brandweerposten slagen erin voldoende vrijwilligers aan te trekken en bij het korps te houden, maar toch wordt dat elk jaar iets moeilijker. Daarom nam Netwerk Brandweer, het samenwerkingsverband van de Vlaamse hulpverleningszones en de VVSG, twee jaar geleden het initiatief om de probleemstelling en mogelijke oplossingen uit te diepen. Dat gebeurde in samenwerking met de Brandweervereniging Vlaanderen en de Waalse zusterorganisatie, en onder begeleiding van consultant Vrijwilligerswerkwerk. De visienota over de vrijwilligershervorming is af. De bal ligt nu in het kamp van de minister van Binnenlandse Zaken en de FOD BiZa. Hun engagement is nodig voor aanpassingen aan het statuut van de vrijwilliger en voor de financiering van de verandering. *Lokaal* praat over de nota met drie mensen van de projectgroep. Katrien De Maeyer is zonecommandant van de zone Rand, actief in 21 gemeenten aan de oostzijde van Antwerpen. De zone telt twintig brandweerposten met ongeveer 700 vrijwilligers, 50 operationele en 25 administratieve beroepskrachten. Jeroen Vanderstraeten is directeur ondersteunende diensten van de zone Vlaamse Ardennen. Van de 418 medewerkers zijn er meer dan 390 vrijwilligers. Eén permanentiepost in Zottegem werkt deels met vrijwilligers en deels met beroepsmensen, de overige acht posten draaien puur op vrijwilligers. Hans Clarysse is voorzitter van de Brandweervereniging Vlaanderen, die alle zones verenigt, en vrijwillig brandweerman in de post Wevelgem van de hulpverleningszone Fluvia. De post werkt uitsluitend met vrijwilligers.

Waarom wordt het moeilijker om vrijwilligers aan te trekken?

Jeroen Vanderstraeten: 'Wie vrijwillig brandweerman of -vrouw wil worden, moet 264 uur opleiding volgen. Voor wie werkt, betekent dat gedurende een jaar elke zaterdag vrijmaken, regelmatig ook de zondagmorgen. Alle kandidaten moeten datzelfde traject volgen, er is geen maatwerk mogelijk.'

Katrien De Maeyer: 'We willen naar een modulair systeem gaan, met verschillende niveaus van intensiteit en betrokkenheid. De drempel voor kandidaat-vrijwilligers moet lager worden, zonder dat aan de kwaliteit van de brandweer wordt geraakt.'

Hans Clarysse: 'De kwaliteit van de opleiding is veel belangrijker dan het aantal uren. Een brandweervrijwilliger moet een zekere basiskennis hebben, maar er is meer ruimte nodig voor een opleiding op maat die rekening houdt met de kennis en de competenties van de kandidaten. Daar zijn natuurlijk ook grenzen aan, want de kernopdracht blijft uiteraard dat de brandweer snel en adequaat moet interveniëren. Daarvoor heb je op elk moment voldoende mensen nodig om uit te rukken.'

Wat zou zo'n modulair systeem kunnen betekenen?

Jeroen Vanderstraeten: 'Bij een stormweekend in het voorjaar waren 180 vrijwilligers tegelijkertijd actief in de zone. Ze moesten onder meer wegen vrijmaken van omgewaaide bomen. Is het noodzakelijk dat iemand voor die taak de volledige opleiding van 264 uur heeft afgewerkt? Nee. Een persoon die bijvoorbeeld in de tuinaanneming werkt, heeft de juiste vaardigheden en zou perfect een brandweervrijwilliger kunnen zijn die opgeroepen wordt bij een zware storm. Die kandidaten lopen we nu mis.'

Katrien De Maeyer:

‘Het statuut moet ons de mogelijkheid bieden vrijwilligers aan te trekken voor de brandweertaken én voor het faciliteren ervan. Wij willen dat ook die ondersteunende mensen volwaardig deel uitmaken van de brandweergemeenschap.’

Katrien De Maeyer: ‘Het gaat nog verder. Een brandweergemeenschap heeft niet enkel vrijwilligers nodig die alles van een brand of een storm afweten, maar ook vrijwilligers die kunnen ondersteunen. Bij de brand op het Groot Schietveld onlangs waren onze vrijwilligers 48 uur in de weer. Zij moesten te eten en te drinken krijgen. Waarom zouden we geen vijf koks als vrijwilliger kunnen aantrekken die klaarstaan wanneer dat nodig is? Nu moet die bevoorrading via een aanbesteding gebeuren. Een ander voorbeeld. We hebben nogal wat jonge gezinnen waar beide ouders brandweervrijwilliger zijn. Zij kunnen nooit samen van wacht zijn omdat er iemand bij de kinderen moet zijn. Wat hebben zij nodig? Een vrijwillige babysit of kinderoppas als er een oproep is. Het statuut moet ons de mogelijkheid bieden vrijwilligers aan te trekken voor de brandweertaken én voor het faciliteren van de brandweertaken. Binnenlandse Zaken brengt daar tegenin dat we die ondersteunende mensen onder het gewone vrijwilligersstatuut kunnen aantrekken, maar wij willen dat ze volwaardig deel uitmaken van de brandweergemeenschap.’

De nota over de toekomst van de brandweervrijwilliger wijst ook op de veranderende maatschappij. Wat wordt daarmee bedoeld?

Hans Clarysse: ‘Toen ik dertig jaar geleden brandweervrijwilliger werd, was het eenvoudig: kwam er een oproep en was mijn vrouw aan het werk, dan bracht ik onze dochter snel naar de grootouders. Nu zijn grootouders vaak zelf nog beroepsactief of ze wonen niet meer om de hoek. Bovendien

hebben veel jonge mensen een zeer druk beroepsleven, hobby's en willen ze voldoende tijd hebben voor gezin en familie. Daar de brandweer bijnemen is niet eenvoudig.’

Katrien De Maeyer: ‘De analyse die we samen met Vrijwilligerswerkwerkt hebben gemaakt is duidelijk. De jongere generatie wil niet alles laten vallen voor de brandweer. Ze heeft gezin, werk, hobby's en dan komt de brandweer. Voor de oudere vrijwilligers kwam en komt de brandweer altijd op de eerste plaats. Ik merk die verandering ook in onze zone. Als organisatie moet je daar rekening mee houden en verschillende mogelijkheden geven aan kandidaat-vrijwilligers.’

Jeroen Vanderstraeten: ‘Gelukkig stellen we vast dat het verantwoordelijkheids- en groepsgevoel er wel degelijk is bij onze vrijwilligers, ook de jongere. De eerste stap, nieuwe kandidaten aantrekken, is de moeilijkste, omdat we geen maatwerk kunnen bieden.’

Hans Clarysse: ‘Dat klopt. Voor wie eenmaal togetreden is, wordt de brandweer al gauw een hechte familie die het hoofd biedt aan situaties waar anderen van weglopen.’

Katrien De Maeyer: ‘Onvoldoende op maat kunnen werken speelt de brandweer ook parten als een vrijwilliger ten gevolge van leeftijd of fysieke problemen niet meer alle brandweertaken kan uitvoeren. Volgens het huidige statuut is het alles of niets, alle vrijwilligers moeten alle opleidingen en oefeningen blijven doen. En dus moet je mensen met veel ervaring laten gaan die bepaalde brandweertaken nog prima kunnen opnemen of hun kennis kunnen overdragen aan jongeren.’

Jeroen Vanderstraeten: ‘Dat botst met het gevoel van de

Jeroen Vanderstraeten:

‘Veel vrijwilligers hebben door hun beroepservaring veel knowhow. Je ziet dat de nieuwe leiderschapsstijl steeds meer ingang vindt, al is hij nog niet voor iedereen weggelegd.’

brandweerteam. Een familielid duw je toch niet de deur uit.'

In hoeverre heeft de zonevorming van zes jaar geleden de afstand van de vrijwilligers tot de brandweer vergroot? Is dat ook een deel van het probleem?

Jeroen Vanderstraeten: 'De zonevorming heeft geraakt aan structuren en gevoeligheden, de posten werden gelijkgeschakeld, de verwachtingen werden groter. Alles moest beter, efficiënter, meer volgens de wetgeving. Daar staan zeker voordelen tegenover, bijvoorbeeld op het vlak van infrastructuur en materieel. Het is geen geheim dat er wat oudere vrijwilligers hebben afgehaakt, maar de onvrede is stilaan weggeëbd. Veel nieuwe vrijwilligers hebben de tijd van vóór de grotere zones niet gekend.'

Hans Clarysse: 'Het is belangrijk dat leidinggevenden luisteren naar alle vrijwilligers en beroepsmensen in heel de organisatie, want uiteraard is de afstand in een zone groter dan vroeger. Toch evalueer ik de zonevorming positief. Vroeger werd mijn brandweerpak één keer per jaar gewassen, nu gebeurt dat elke keer als het vuil is. Onze post heeft een volledig nieuw autopark. We vormen nu een netwerk met andere posten. Als vandaag onze post niet uitrijdt, dan komt er een andere ter plaatse. Dat is toch een zeer grote vooruitgang.'

Katrien De Maeyer: 'We gaan ook wel naar een nieuw evenwicht tussen het zonale en het lokale. Zo hebben wij de voorbije jaren zonale campagnes gevoerd om vrijwilligers aan te werven. Maar een vrijwilliger moet binnen drie, vier, vijf minuten in de kazerne zijn. Die trek je dus lokaal aan. Dit jaar gaan we de werving weer meer lokaal doen, met zonale ondersteuning en binnen een zonaal kader en budget.'

Jeroen Vanderstraeten: 'Bij ons is net hetzelfde gebeurd. Niet de brandweerteam werft aan, maar de post. Mensen zijn fier op hun kazerne. Het zonale kader is belangrijk, maar de lokale eigenheid evenzeer.'

Hans Clarysse: 'Nieuwe vrijwilligers aantrekken doe je niet met nationale of zonale acties, maar door mensen in je familie en vriendenkring aan te spreken en warm te maken voor de brandweer.'

Hoe zit het met de verhouding tussen beroepskrachten en vrijwilligers?

Katrien De Maeyer: 'We hebben beroepskrachten nodig om de basis te borgen, vooral wat wij de koude taken noemen: ervoor zorgen dat de nodige aankopen gebeuren, dat de auto's in orde zijn, dat de kledij gewassen is. Onze vrijwilligers zorgen voor de dynamiek. Hoe meer vrijwilligers je hebt om mee te werken, mee te denken, projecten uit te tekenen, hoe

UW PARTNER VOOR ALLE PERCELEN VAN HET ASTRID-RAAMCONTRACT

- ✓ 1 leverancier voor alle percelen
- ✓ 1 aanspreekpunt
- ✓ 1 centraal gecertificeerd repaircenter
- ✓ 1 adres, ook voor de montage
- ✓ 1 centraal programmeerplatform
- ✓ 1 gelijke user interface voor alle ASTRID-radio's
- ✓ 1 partner voor maatwerk

IWITNESS BODYCAM'S

SEPURA MOBILE RADIO'S

SEPURA DRAAGBARE RADIO'S

BREED ASSORTIMENT ACCESSOIRES

TPL PAGERS

IDECS MELDKAMEROPLOSSINGEN

Abiom en Sepura no.1 in missiekritische communicatie in de Benelux!

Met meer dan 60.000 randapparaten in gebruik bij hulp- en veiligheidsdiensten kunnen wij u een uitgebreid programma aan producten en service bieden. Wij realiseren graag maatwerk en speciale oplossingen voor u. Uw vraag is onze uitdaging, bij ons staat de klant op nr1!

www.abiom.be

VRAAG NAAR DE ONLINE CATALOGUS VOOR EEN COMPLEET OVERZICHT VAN AL ONZE OPLOSSINGEN

Hans Clarysse:

‘Voor wie eenmaal toegetreden is, wordt de brandweer al gauw een hechte familie die het hoofd biedt aan situaties waar anderen van weglopen.’

dynamischer je zone is. Als vrijwilligers alleen maar oefenen en interveniëren, zal de zone ook wel blijven draaien, maar je kunt veel meer verwezenlijken als zij vanuit hun achtergrond, opleiding, beroep, interesses meewerken aan de zonewerking. Je mag ook niet vergeten dat veel beroepskrachten eerst vrijwilliger zijn geweest. En dat veel vrijwilligers beroepskrachten zijn in andere zones. Zeker vijftig van onze vrijwilligers zijn beroeps in Antwerpen, Mechelen of Brussel. Dat leidt tot een kruisbestuiving van goede ideeën en ervaringen.’

Hans Clarysse: ‘Ik zie geen probleem tussen beroepsmensen en vrijwilligers, integendeel. Het is iedere keer een verrijking om met elkaar samen te werken.’

Katrien De Maeyer: ‘Ik kan het niet hebben dat er gesproken wordt over vrijwilligers en professionelen. Alle vrijwilligers zijn professioneel, punt.’

De nota pleit ook voor ander leiderschap, met een goed evenwicht tussen task- en peoplemanagement. Wat betekent dat?

Katrien De Maeyer: ‘De brandweer is op interventieveld hiërarchisch gestructureerd. Dat kan niet anders, want bij interventies is er geen tijd en ruimte voor overleg. Maar diezelfde hiërarchische benadering aanvaarden de brandweermannen en -vrouwen niet meer tijdens de oefeningen of de vergaderingen. Leidinggevend moeten dus niet alleen oog hebben voor de uit te voeren taken, maar ook voor de mensen en hun competenties. Daar is te lang geen aandacht voor geweest, ook niet in onze opleidingen. Pas in het KB opleidingen van 2016 komen HR, situationeel leiderschap en peoplemanagement ter sprake. Als we voldoende mensen willen aantrekken en houden, hebben we nieuwe types van leiders nodig. Vorig jaar hebben we in de zone een leiderschapstraject gedaan voor de officieren, straks volgen de onderofficieren. Het is moeilijk een stijl van jaren te veranderen. We zetten nu bijvoorbeeld heel hard in op feedback na een interventie, vroeger was dat niet bespreekbaar.’

Jeroen Vanderstraeten: ‘Veel vrijwilligers hebben door hun beroepservaring veel knowhow. Als je een dakconstructie moet ondersteunen, kan de inbreng van vrijwilligers-dakwerkers heel nuttig zijn. Je ziet dat de nieuwe leiderschapstijl steeds meer ingang vindt, al is hij nog niet voor iedereen weggelegd.’

Hans Clarysse: ‘Een brandweerkorps is een goudmijn aan competenties. Het zou goed zijn dat iedere zone een inventaris maakte van de kennis en de vaardigheden die ze in huis heeft. Nu blijven die nog te vaak onderbenut.’

De nota is af, wat is nu de volgende stap?

Katrien De Maeyer: ‘Deze nota is de visie van Netwerk Brandweer, de BVV, de Waalse collega’s en de VVSG. Nu is er een formeel engagement nodig van Binnenlandse Zaken voor de financiering en de aanpassing van de wetgeving. We willen van onderuit mee vorm geven aan de regelgeving. Nu is het beleid te veel gericht op wat brandweer en brandweervrijwilliger moeten kunnen en doen, alles ligt tot in detail vast. Veel beter is het om met doelstellingen te werken vanuit een duidelijke visie en het aan de zones over te laten om dat kader in te vullen. De zones zijn zo verschillend, de doelstellingen zijn op verschillende manieren te bereiken. Wat werkt voor de ene zone, werkt misschien niet voor een andere, hoewel beide dezelfde opdracht hebben.’

Jeroen Vanderstraeten: ‘Het statuut van de vrijwilliger moet werkbaar zijn, het moet ruimte laten aan de zone en het lokale bestuur.’

Zijn de vrijwilligers betrokken geweest bij het traject?

Jeroen Vanderstraeten: ‘Ze weten dat we bezig zijn met die visie, maar we willen nu nog geen valse verwachtingen scheppen. Als Binnenlandse Zaken zich engageert, willen we hen mee in het bad trekken. De basis moet echt betrokken worden bij de uitwerking, dat is een breekpunt.’

Katrien De Maeyer: ‘Intussen gaan veel zones al aan de slag met de inzichten van de nota. Er zijn de leiderschapstrajecten. We werken al met verschillende vormen van engagement door de vrijwilligers in te zetten volgens hun competenties en interesses. Een vrijwilliger met veel ICT-kennis, iemand die een communicatiebureau runt, het zou gek zijn al die vakkennis niet in te zetten. We proberen de geest van de visie al uit te rollen en projecten op te zetten. Ik geloof heel sterk in de diversiteit aan competenties bij vrijwilligers om samen toch één doel na te streven. Als ook Binnenlandse Zaken zich daarachter schaar, zal dat de vrijwilligerswerking van de brandweer een nieuw elan geven.’ ■

BART VAN MOERKERKE IS REDACTEUR VAN LOKAAL

VOORKOMEN, BEHEREN, AUDITEN, ANALYSEREN ... ETHIAS SERVICES STAAT AAN UW ZIJDE!

Ethias Services wil, als aanvulling op de verzekeringsproducten, een **volledig gamma van diensten** aanbieden, onder meer op het vlak van preventie, risicobeheer en pensioenen.

Ethias Services staat aan uw zijde en begeleidt u bij de uitrol van innovatieve oplossingen die aan uw dagelijkse behoeften voldoen.

Op het vlak van **psychosociale risicopreventie en geestelijke gezondheid** geeft Ethias Services een antwoord op uw vragen met meer dan 50 concrete voorstellen voor:

- conflictbeheersing, stressbeheersing en tijdsbeheer;
- opsporing en analyse van psychosociale risico's;
- psychologische ondersteuning en veiligheid, geestelijke gezondheid en welzijn;

- beheer van leidinggevende vaardigheden, human resources en communicatie;
- werkomgeving, verslavingspreventie;
- ethiek in management en besluitvorming.

Op het vlak van **pensioenen** zorgen we via de studies « Publi-Plan » voor een duidelijk beeld op de toekomstige loon- en pensioenlasten van statutaire en contractuele personeelsleden die in openbare instellingen werken.

Op het vlak van **Risk Management** richten we ons op het in kaart brengen van risico's, het opstellen van remediëringsplannen, begeleiding bij het uitvoeren van maatregelen en een reeks specifieke opleidingen.

Op het vlak van **brandpreventie** voeren we risicoaudits uit en begeleiden we u bij de uitvoering van corrigerende maatregelen om zowel uw personeel als uw patrimonium te beschermen. We organiseren ook diverse opleidingen, zowel bewustmakingssessies als cursussen over specifieke onderwerpen.

Ethias Services, **dat is ook het beheer** van uw rentes Arbeidsongevallen, van uw wettelijke of aanvullende pensioenen, en een hele reeks andere mogelijkheden die onder meer verband houden met de berekening van vergoedingen of **bijstand** in het algemeen.

MEER HIEROVER WETEN?
CONTACTEER ONS.

☎ 011 28 21 00
✉ ethiasservices@ethias.be
🌐 www.ethiasservices.be

ethias
SERVICES

Ethias Services NV, Rue des Croisiers, 24 - 4000 LUIK
www.ethiasservices.be - ethiasservices@ethias.be
RPR Luik BTW BE 0825.876.113 - IBAN: BE03 0688 9413 2384 - BIC: GKCCBEBB
Publicitair document. Vormt geen contractuele verbintenissen.
V.U.: Yves Mélot

Een stadsmagazijn vol kopjes en borden?

Op 1 januari 2020 ging er een verbod in op het gebruik van wegwerpbekers, -blikjes en -flesjes op evenementen georganiseerd door overheden, en vanaf 1 januari 2022 komt daar een verbod op het gebruik van wegwerpcateringmateriaal voor bereide voeding bovenop. Het gebruik van herbruikbare bekens is intussen al wat ingeburgerd, dat van herbruikbaar eetgerei staat nog in de kinderschoenen. Hoe kunnen lokale besturen deze wetgeving het best uitvoeren?

‘In eigen werking kunnen we de wetgeving perfect uitvoeren door eten te serveren zoals we gewend zijn: op porseleinen borden en in glazen potjes. Maar we zien al te vaak dat collega’s iets meenemen van de kantine naar hun bureau in een wegwerpbakje, en dat zal niet meer kunnen,’ zegt Lore Mariën, die de praktische uitvoering van de wetgeving cateringmateriaal opvolgt bij de OVAM. De wetgeving voor cateringmateriaal voor bereide voeding geldt enkel voor Vlaamse overheden en lokale besturen in eigen

werking en op door hen georganiseerde evenementen. Met interne werking bedoelt de wetgeving het serveren van voedsel voor eigen personeel (administratieve diensten, keukenpersoneel, buitendienst...). In geval van overheidsdiensten die zowel catering aan eigen personeel als aan derden aanbieden, moet telkens bekeken worden wie het hoofdaandeel in het voedselaanbod op zich neemt. In geval van bijvoorbeeld een provinciaal domein is de wetgeving in de bezoekerskantine dus niet geldig. Hetzelfde geldt voor

maaltijdleveringen via de diensten van het OCMW. ‘Scholen worden niet beschouwd als een overheid, en zijn dus uitgesloten van de wetgeving, maar we moedigen ze wel aan om zoveel mogelijk herbruikbaar eetgerei voor hun maaltijden te gebruiken,’ zegt Lore Mariën. De wetgeving voor drank in eenmalige recipiënten is natuurlijk wel geldig wanneer ze een evenement organiseren, zoals een schoolfeest. De school moet dan met herbruikbare bekens werken of aantonen dat ze 90% voor recycling inzamelt.

De regels opgesomd

Geldig voor wie?

- Evenementen georganiseerd door de overheid.
- Eigen werking van de overheid.

Definities

- Cateringmateriaal: alles wat gebruikt wordt voor het aanbieden en nuttigen van bereide etenswaren, zoals wegwerpbakjes, bordjes en bestek, met uitsluitel van voorverpakte etenswaren zoals een chocoladereep, een zakje chips, een ijsje...
- Bereide voedingsmiddelen: voedingsmiddelen die ter plaatse worden klaargemaakt, samengesteld, geschikt, opgewarmd, geregenereerd of ontdooid. Eveneens voedingsmiddelen die daarmee vergelijkbaar zijn maar die op een centrale locatie zijn bereid zoals broodjes, wraps, slaatjes...

Wetgeving

- Art. 5.3.12.2 Vanaf 1 januari 2020 is het voor Vlaamse overheden en lokale besturen in hun eigen werking en op door hen georganiseerde evenementen verboden drank te serveren in recipiënten voor eenmalig gebruik. Vanaf 1 januari 2022 is dit verbod ook van toepassing op het aanbieden van bereide voedingsmiddelen in cateringmateriaal voor eenmalig gebruik.
- Art. 5.3.12.3 De minister kan uitzonderingen voorzien op artikel 5.3.12.2, als het verbod in kwestie voor bepaalde types cateringmateriaal in bepaalde toepassingen niet zal leiden tot milieuwinst.

Wir schaffen das

Maar hoe beginnen lokale besturen nu aan de evenementen die ze organiseren? Lore Mariën: ‘Het is niet de bedoeling om massaal bordjes, kommetjes en schaaltes aan te kopen voor een paar evenementen per jaar. Huren kan ook, daarvan is de milieu-impact veel lager. Bij de kringwinkel bijvoorbeeld kun je veel materiaal huren, maar ook feestverhuurders en leveranciers van herbruikbare bekens hebben een aanbod.’

Hoe gaan de lokale besturen aan de slag in de eigen werking? Lore Claes volgt samen met Lore Mariën bij de OVAM de praktische uitvoering van de wetgeving cateringmateriaal op. Zij verzamelde een aantal voorbeelden van goede praktijken met herbruikbaar cateringmateriaal in de horeca. ‘We zien een professionalisering optreden in het aanbod op de markt. Bovendien neemt het aantal horecazaken dat herbruikbaar cateringmateriaal aanbiedt toe. Sommige zaken geven korting voor mensen die een eigen beker of bakje

meebrengen en bij sommige frituurzaken kun je je eigen kom laten vullen. Ook tijdens de coronacrisis wordt dit aangemoedigd, al bestaan er wel richtlijnen om dit coronaveilig te doen verlopen. Andere handelaars bundelen de krachten en stappen samen in een retoursysteem voor herbruikbaar cateringmateriaal. Klanten kunnen dan bij meerdere vestigingen terecht voor het terugbrengen: goed voor de lokale economie en makkelijk voor de gebruiker. Lokale besturen kunnen een belangrijke rol spelen in het stadsbreed uitrollen van zulke systemen. Bijvoorbeeld door mee te communiceren, of een deel van (opstart)kosten op zich te nemen. Lokale overheden kunnen subsidies aanvragen voor dergelijke projecten ter preventie van verpakkingsafval. In 2021 wordt er voor deze projecten in totaal 150.000 euro vrijgemaakt. Inte-

Herbeleef het webinar

Op 10 mei organiseerden de VVSG en de OVAM een webinar over herbruikbaar cateringmateriaal voor voeding. Er waren veel deelnemers, veel lokale besturen willen zich graag degelijk voorbereiden op de wetgeving. Herbeleef het volledige webinar op de website van vvsg.be, zoek op 'Herbruikbaar cateringmateriaal voor voeding: dit moet je weten voor 2022'.

kenen kan het hele jaar door. Bovendien kunnen lokale besturen voor het verduurzamen van evenementen een tweejarige ondersteuning krijgen. In 2021 worden daarbij onder meer tests met herbruikbaar eetgerei vergoed. De OVAM roept lokale besturen ook op om zich aan te sluiten bij de Green Deal Anders Verpakt waarvan de ondertekening gepland staat in september. Deze Green Deal is een vrijwillige overeenkomst tussen onder meer bedrijven, overheden en kennisinstellingen waarbij zal worden ingezet op minder eenmalige verpakkingen door

deze te vermijden of te hergebruiken en hierbij ook de milieu-impact van het verpakte product te verkleinen. Dit door het uitvoeren van concrete projecten. 'Lokale besturen kunnen daarin ook een belangrijke rol spelen. Ze staan dicht bij de burger en de lokale handelaars en kunnen concrete acties ondernemen vanuit hun werkveld,' zegt Sarah Risch. Zij volgt het verpakkingsbeleid op binnen de OVAM, waaronder ook de Green Deal Anders Verpakt. ■

LOES WEEMAELS IS PROJECTMEDEWERKER
VERPAKKINGSAFVAL VOOR DE VVSG EN INTERAFVAL

Organisaties met identiteit, ook in coronatijd

Het afgelopen jaar konden de publieke zorgdiensten meer dan ooit tonen wat ze in hun mars hebben. Voor sommige diensten was dit het moment om hun waarden en hun manier van zorg verlenen nog sterker tot uiting te brengen. Hiermee hebben zowel het Zorgbedrijf Sint-Truiden als Motena in Roeselare ervaring. Voor de ene kon de coronapandemie de uitdaging niet aan banden leggen om samen met de medewerkers hun waarden, missie en visie te bepalen. Voor de andere was ze net de uitgelezen kans om hun pasgeboren filosofie ook in moeilijke tijden alle eer aan te doen.

Twee jaar geleden ontstond het Zorgbedrijf Sint-Truiden. De eerste periode ging er veel energie naar het organiseren van praktische zaken. De missie en visie die werden uitgetekend bij de oprichting van het zorgbedrijf hebben duidelijk het grote kader bepaald van waar de organisatie naartoe wilde groeien. 'Maar na verloop van tijd stelden we vast dat onze organisatiewaarden scherper konden worden gesteld en dat de verbondenheid tussen de diverse diensten meer opportuniteiten kon bieden. De zoektocht naar een verhaallijn kreeg dan ook de toepasselijke projectnaam "den draad". Dat werd ook nogal letterlijk weergegeven in deze tijden, want iedereen kreeg een kleurrijke draad van anderhalve meter mee, de toon was zo meteen gezet, geheel coronaproof. Dit

zou geen saai project op papier zijn, maar een creatief, interactief traject,' zegt Sara Vanaeken, HR-business-partner in het zorgbedrijf. 'Oorspronkelijk was het plan om vier grote sprokkelsessies te organiseren. We zouden telkens honderd deelnemers uitnodigen: mantelzorgers, bewoners, ouders uit de kinderopvang, buurtbewoners maar ook mensen die nog geen beroep deden op onze diensten.' Door corona werd het plan een paar maanden uitgesteld. 'Maar zodra het mocht, gingen we op diverse locaties, soms ook in open lucht, met kleine groepjes enthousiast aan de slag. We lieten ons begeleiden door een externe partner en samen maakten we diverse associaties aan de hand van beelden en muziek.'

'Met alle input uit de sprokkelsessies

ging de "goestinggroep" aan de slag,' vertelt Sara Vanaeken. 'Iedereen uit de organisatie die zin had, kon participeren aan deze doe- en denktank. Op basis van hun talenten kreeg iedereen een deeltaak toegewezen. Zo schreven de medewerkers zelf de visietekst, en niet de communicatiedienst of directie. Door zo intens allemaal samen te werken leefde het echt om er een door onze organisatie gedragen tekst van te maken. Doordat we beslisten dit proces door te maken in combinatie met die andere uitdaging, de coronacrisis, hebben wij extra ingezet op het creëren van een hechte organisatie. Door samen het traject af te leggen werden onze waarden duidelijk, na verloop van tijd voelde iedereen zich doordrongen van waar we als Zorgbedrijf Sint-Truiden voor willen staan:

Sara Vanaeken:

'De visietekst is de kapstok om allerlei zaken aan op te hangen. Dat vele andere diensten binnen de welzijnsvereniging er zich ook op beroepen bewijst de voorbeeldfunctie.'

De klanten elke dag een glimlach bezorgen: centrumleiders op de koffie bij bewoners in Roeselare.

verbondenheid, warmte, creativiteit en zorgen dat het goed is.' Deze kenmerken kregen nog meer vorm door buiten de gebaande paden te denken. Zo kregen de medewerkers de vraag om al die waarden te associëren met muziek, pictogrammen en ook met andere benamingen voor hun functies. Hierbij kwam de zon centraal te staan en zo werd 'zonzorgers' als benaming voor de medewerkers van Zorgbedrijf Sint-Truiden ingewijd. De medewerkers van het zorgbedrijf zijn het zonnetje in huis voor de mensen die zorg nodig hebben. Sindsdien wordt deze term zelfs gebruikt in vacatures. 'Nu de missie, de visie en de waarden vorm hebben gekregen, passen alle puzzelstukjes in elkaar en voelen we ons nog meer één organisatie,' zegt Sara Vanaeken. 'We twijfelden even of we dit visietraject tijdens corona konden opstarten. Bovendien begon er ook net een leiderschapstraject in de organisatie. Maar gelukkig hebben we noch het leiderschapstraject noch het draadtraject lang "on hold" gezet. Medewerkers waren net blij om even los te komen uit die context van corona. Soms was het een heksentoer om alles te combineren, maar tegelijkertijd voelt iedereen nu zo goed aan waar onze sterktes liggen. Het heeft ons bewuster doen nadenken. Door de

dynamiek zijn we als organisatie blijven groeien.'

Een groot startfeest om deze eigenschappen met veel toeters en bellen te lanceren zat er natuurlijk niet in. Maar af en toe zijn er kleine acties. De komende jaren staat elk jaar een waarde centraal. Voor 2021 werd toepasselijk voor verbondenheid gekozen. Voor Sara Vanaeken stopt het immers niet bij een visietekst. 'Dat is niet het eindpunt, maar wel de kapstok om allerlei zaken aan op te hangen. Met het personeel gaan we zowel op organisatie-, team- als individueel niveau actief aan de slag om de missie, visie en waarden verder te verdiepen. Ook binnen de HR-dienst laten we ons inspireren door de tekst en waarden die tot stand kwamen voor en door alle diensten binnen de welzijnsvereniging. Omdat we ons willen laten inspireren door levensverhalen, zullen we de verhalen van medewerkers vertellen. Zelfs het loopbaanpad zien wij gekoppeld aan onze strategiebepaling, van junior tot ancien, zonzorgers voelen zich ambassadeur van onze organisatie, en dat mag gerust blijven doorgaan tot na het pensioen.'

Japanse visie

Samenwerking, Professionaliteit, Integriteit, Klantgerichtheid en Engage-

ment, oftewel SPIKE, zijn de waarden binnen welzijnsvereniging Motena. De basis van deze waarden ontstond al in het OCMW Roeselare, en ze werden geactualiseerd na de oprichting van het toenmalige 'Zorgbedrijf Roeselare'. Na verloop van tijd drong een nieuwe naam zich op en groeiden de kernwaarden uit tot een heus concept. Motena is niet bepaald een West-Vlaams woord. Verrassend genoeg verwijst het naar het Japanse *omotenashi*, een eeuwenoud begrip dat nog altijd actueel is. 'Het laat zich het best vertalen als "extreme gastvrijheid" en betekent dat al onze medewerkers er alles aan doen om onze klanten elke dag een glimlach te bezorgen,' zegt Steven Verdoolaeye, algemeen directeur van Motena.

Omotenashi is in Motena veel meer dan een begrip, maar een echte basis voor de dagelijkse werking. 'Net voor de coronacrisis toesloeg, lanceerden we onze nieuwe merknaam,' zegt communicatieverantwoordelijke Judith Deryckere. 'De crisis daagde ons onmiddellijk uit om te bewijzen dat omotenashi veel meer is dan een begrip, maar de echte basis van onze dagelijkse werking. Onze dienstencheque-onderneming bleef bijvoorbeeld als een van de weinige in de regio schoonmaakhulp aanbieden tijdens de

Steven Verdoolaege:
‘Als werkgever willen we elke kans grijpen om onze medewerkers te tonen dat onze waardering voor hen écht is.’

eerste lockdown. Tegelijkertijd werkten we toen drie dagen en nachten keihard om de digitale communicatie met de bewoners van het woonzorgcentrum en de buitenwereld via een platform mogelijk te maken. Walk the talk.’ ‘Medewerkers met een glimlach’ luidt hier het motto. ‘Daarom vonden we het belangrijk om als werkgever inspanningen te leveren die een “vrolijke noot” konden brengen,’ zegt directeur Verdoolaege. ‘Toen het applaus was weggestorven, bleven wij ons als werkgever verbazen over de inzet van al onze medewerkers en de solidariteit over onze verschillende diensten heen. Niet alleen kregen al onze medewerkers frequent een verdiende attentie en een schouderklop, we zetten

ook psychologen in om systematisch naar de veerkracht van onze medewerkers te peilen.’ De interne steun-telefoon werd recent op het Gala van de Zorgwerkgever beloond als intern project van het jaar. In het heetst van de strijd durfde Motena als werkgever een andere koers te varen door de eigen waarden extra kracht bij te zetten. ‘Bij ons kregen schoonmaakkrachten en thuisverpleegkundigen hetzelfde beschermingsmateriaal. Ze komen bij dezelfde klanten, dus wilden we hen op dezelfde wijze beschermen, ook al was de inhoud van de richtlijn in de ene groep formeel gezien verschillend van die van de andere beroepsgroep,’ zegt Steven Verdoolaege. ‘Als werkgever willen we elke kans grijpen om

onze medewerkers te tonen dat onze waardering voor hen écht is.’ De organisatie groeit momenteel snel. Ook tijdens het afgelopen jaar gingen veel nieuwe medewerkers aan de slag. Via filmpjes probeert Motena toch zoveel mogelijk mee te geven waar de organisatie voor staat. ‘Het onthaal van nieuwe medewerkers was de voorbije periode niet evident. De leidinggevende ondersteunt hen waar mogelijk, want we willen onze nieuwe krachten tijdens deze (telewerk)periode niet loslaten. Dat zou immers niet “omotenashi” zijn,’ zegt Steven Verdoolaege. ‘Omotenashi leeft in Motena onder tusschen echt als begrip. Medewerkers gebruiken die term zelf al dikwijls en het wordt gebruikt als compliment, zo voel je dat het leeft binnen de organisatie. We blijven hen stimuleren om onze filosofie zoveel mogelijk in de praktijk om te zetten.’ Zo kwam een medewerker op het idee om een klant van de warme maaltijden eens mee te nemen op zijn ronde en samen te eten. Een schitterend idee, want zo kwam die klant nog eens buiten, kon die genieten van een lokale rondrit, wat ook meteen de eenzaamheid eens doorbrak. Motena gaf dit idee de kans om verder uit te groeien en nu is het een permante aanvulling binnen het aanbod. ‘Gebruikers die er het meest behoefte aan hebben, kunnen elke vrijdag hun middagmaal nuttigen in het gezelschap van een maaltijdbezorger. Een zorgbehoefte beantwoorden en een extra dimensie toevoegen: dat is pas echt omotenashi zijn.’ ■

De medewerkers van het zorgbedrijf zijn het zonnetje in huis voor de mensen die zorg nodig hebben (WZC Ter Berken, Roeselare)

JOKE VANDEWALLE EN FLORIEN FASSEUR
 ZIJN VVSG-STAFMEDEWERKERS THUISZORG

AMSC

Executive Master in Publiek Management Antwerp Management School

Start: 5 oktober 2021

- Dé algemene managementopleiding voor wie het verschil wil maken in de **publieke en social profit sector**
- **Ontwikkel je leiderschapsvaardigheden**
- **Parttime master specifiek voor professionals**
- **Beurs voor steden & gemeenten mogelijk**
- **Meer info: offer.antwerpmanagementschool.be/master-publiek-management**

Het jaar van de zorg in Malle

Dat het jaar 2020 'zorg' wel heel erg centraal zou stellen, hadden ze in Malle nooit vermoed, toen ze hun gelijknamige jaarthema lanceerden. Een jaar eerder besliste het bestuur om jaarlijks een bepaald thema in de schijnwerpers te plaatsen. Door telkens zo'n thema te kiezen willen ze inwoners, lokale organisaties en hun eigen diensten mobiliseren rond dat ene onderwerp. De aanleiding voor het zorgthema was de verjaardag van enkele zorgdiensten met als bijkomend argument dat ze zich als gemeente heel graag wensten te profileren als Zorggemeente: #WantZorgVerbindt.

De keuze voor zorg als jaarthema was snel gemaakt. Zowel het sociaal huis, het lokaal dienstencentrum als het woonzorgcentrum van Malle bestond tien jaar en het huis van het kind mocht vijf kaarsjes uitblazen. Redenen genoeg dus voor projectmedewerker Ingrid De Meersman om de zorg tijdens dit feestgebeuren in de kijker te zetten en er zoveel mogelijk publieke en lokale diensten van de gemeente bij te betrekken: 'We wilden al onze eigen zorgdiensten samenbrengen en de inwoners degelijk informeren over dit ruime aanbod. De beste baseline luidde dan ook: #WantZorgVerbindt.'

Met coördinator welzijn en leven Wendy Verheyen nodigde ze begin 2020 alle zorgdiensten uit.

'We wilden als lokaal bestuur de mensen achter de zorginstellingen uit Malle leren kennen. Het was heel fijn om dit themajaar zo te starten en meteen de lijm te vormen tussen al die voorzieningen. Na de uitbraak van corona bleek dit ontmoetingsmoment enorm belangrijk, omdat we zoveel

persoonlijke contacten hadden gelegd. Even bellen om te horen hoe het ging en hoe we hen konden ondersteunen was hierdoor veel gemakkelijker geworden,' zegt Ingrid De Meersman. Ze hadden nog veel andere plannen, zoals de medewerkers van het gemeentebestuur een dag laten meewerken in de

Wendy Verheyen:
'We hebben er vooral op ingezet de drempel om hulp te vragen te verlagen.'

Al voordat het coronavirus toesloeg, hadden ze in Malle het plan opgevat van 2020 het jaar van de zorg te maken.

Ingrid De Meersman: 'We willen als gemeente de verbindende rol tussen verenigingen, zelfstandigen, zorginstellingen en burger blijven spelen.'

verschillende voorzieningen om zo een zorgdienst te leren kennen en te ondervinden wat dat werk betekent. Er was ook het idee om voor alle inwoners een dag van de zorg te organiseren, waarbij ze ongedwongen kennis konden maken met de zorginstellingen. 'Een concertje meepikken of een lezing bijwonen in een zorgvoorziening en terloops ook kennis maken met het zorgaanbod, dat was het plan, maar dat kon dus allemaal niet doorgaan,' zegt Ingrid De Meersman.

Balkonconcert

Door de uitbraak van de coronapandemie moesten ze hun plannen helemaal omgooien. 'We hebben er het beste van proberen te maken, want zo zitten we als gemeente in elkaar,' zegt Wendy Verheyen. 'We hebben op onze website een overzicht gemaakt van ons eigen aanbod maar ook van dat van andere zorgprofessionals per deelgebied: jongeren, ouderen, gespecialiseerde zorg, zorg voor elkaar en zorg

voor jezelf. Via ons gemeentelijk infoblad informeerden we telkens over dat hele aanbod. Ondanks de maatregelen kregen de inwoners toch een zicht op het ruime zorgaanbod in Malle.' Een coronaproof versie kon de publieke en lokale zorgdiensten nog meer met elkaar verbinden, net zoals de oproep om in het kielzog van de campagne #WantZorgVerbindt een kaartje te sturen naar de zorgvoorzieningen met een blijk van waardering en dank voor hen. 'Wat natuurlijk ook nog kon, was wandelen en fietsen,' zegt Ingrid De Meersman. 'Dus stippelden we vanuit een brede blik op gezondheid een fiets- en wandeltocht uit langs de verschillende zorginitiatieven in de gemeente. En om de zorgdiensten op ons grondgebied een hart onder de riem te steken trokken de burgemeester en schepenen met pralines en taarten van de lokale bakkers een hele dag van zorgdienst naar zorgdienst. Omdat ook de harmonie in Malle net honderd jaar bestond, ging dit party-orkest

graag mee op stap om overal een heus (balkon)concert te geven.'

Zorggemeente

'Tot slot had de gemeente ook geld gereserveerd om maatschappelijk versterkende ideeën van inwoners of verenigingen te realiseren. Na de selectie kregen tien projecten financiële steun. Ook hier is het fijn om vanuit de gemeente ondersteuning te bieden. Sommige projecten zijn al uitgerold, voor andere is het nog wat zoeken hoe we ze nu kunnen realiseren in de huidige situatie. Maar mensen houden wel contact en zien zo de gemeente als partner om dingen te realiseren,' zegt Ingrid De Meersman die het jaar van de zorg tevreden afsluit. Voor haar vormen alleen al de vlottere contacten met de zorginitiatieven in Malle winst. 'We willen dan ook als gemeente die verbindende rol tussen verenigingen, zelfstandigen, zorginstellingen en burger blijven spelen.'

'Het afgelopen jaar viel ons op dat het informele netwerk van de Mallenaren eigenlijk wel sterk is. Maar terwijl veel ouderen een beroep op hun netwerk konden doen, vielen enkele zeer kwetsbare senioren uit de boot, voor hen stonden wij als gemeente klaar, totdat extra hulp niet meer nodig was,' zegt Wendy Verheyen. 'In het begin van de coronacrisis zag je op allerlei fora hulp verschijnen. Het was dan net belangrijk om als gemeente de juiste aanvullingen te bieden. We hebben er vooral op ingezet de drempel om hulp te vragen te verlagen. Bij veel mensen is dat gelukt, door onszelf als lokaal bestuur zo zichtbaar mogelijk te maken in het straatbeeld en door zo dicht mogelijk bij onze burgers te staan.' ■

FLORIEN FASSEUR EN JOKE VANDEWALLE
ZIJN VVSG-STAFMEDEWERKERS THUISZORG

Om de zorgdiensten een hart onder de riem te steken bezochten de burgemeester en schepenen ze met pralines en taarten van de lokale bakkers.

Controverse op twee wieltjes

Wie had ooit durven vermoeden dat een step, in veler ogen nog altijd meer speelgoed dan vervoermiddel, nog eens zoveel controverse en tegenstand zou uitlokken? De inwoners van Oslo die zelf niet steppen, komen in opstand. Wat is er mis, daar en op andere plekken?

Zowat een jaar geleden verschenen de eerste berichten op de website van de Noorse openbare omroep: er was in Oslo een nieuwe stadsguerrilla ontstaan. Die richt zich niet tegen het grootkapitaal en zelfs niet tegen de vervuilende olie-industrie, maar tegen een op het eerste gezicht onschuldig vervoermiddel: de elektrische step. Of tegen een behoorlijk deel van zijn gebruikers dan toch.

Nochtans, zo'n handig vervoermiddel dat geen lawaai maakt, niet vervuult – onderweg toch niet, zelfs groene elektriciteit heeft een weerslag op het milieu, en dan zwijgen we nog over de productie- en de afvalfase – en weinig plaats inneemt. Maar het is een gesel geworden.

Nu zijn de regels voor tweewielers in Noorwegen een stuk losser dan op veel andere plaatsen. Net als fietsers mogen steppers zelf kiezen waar ze rijden: op de stoep, op het fietspad, op de rijweg (uiteraard niet de snelweg). Ook in voetgangersgebied worden ze gedoogd. Dat houdt dus in dat de gebruikers zich moeten aanpassen aan de voetgangers. In de praktijk komt het er dikwijls op neer dat je als voetganger het recht hebt te proberen op tijd weg te springen als je ze hoort aankomen. En een bijkomend probleem is dat je ze zelden hoort aankomen.

Glaasje op... Pak een step!

Wellicht heeft het ook met dat wat speelse karakter van de step te maken dat er opvallend veel mensen zijn die met een step veel makkelijker alle verkeersregels aan hun laars lappen dan met gelijk wel ander vervoermid-

del. 's Avonds laat uitgegaan en er is geen openbaar vervoer meer? Een taxi is duur, dus komen mensen al gauw in de verleiding om met een glaasje op ergens een deelstep te nemen en daarmee naar huis te snellen. Zonder helm, uiteraard, en ook wel met z'n tweeën op één step. Een beproefd recept om ongelukken te krijgen, zeker in een stad met tramsporen. En waarom zou je in die nachtelijke wandelstraat of op de stoep maar vijf km/uur rijden, als twintig ook gaat? Pech als die late wandelaar opeens voor je wiel een zijstraat inslaat, of als er iemand nog even de hond wil uitlaten en uit zijn woning op het trottoir stapt zonder eerst zijn neus buiten de deur te steken en grondig links en rechts te kijken.

Slingerende steps

Van al dat soort gedrag worden die mensen van de nieuwe stadsguerrilla dus boos. Maar daarvan niet alleen. Misschien is het 'parkeergedrag' van de steppers hun nog wel een ergere doorn in het oog. Het grootste deel van de steps in de steden zijn deelsteps, en die mag je 'overal' achterlaten. Dat leidt tot tandengeknars en acties. Om te beginnen is het inderdaad al een vreselijk zicht dat die steps overal rondslingeren. Het lijkt wel of veel mensen ze gewoon loslaten op het ogenblik dat ze op hun bestemming gekomen zijn. De steps die midden op de stoep staan of liggen, zijn niet te tellen. De combinatie met voetgangers die niet verder kijken dan het schermje van hun mobiel is levensgevaarlijk. Moeten die dan maar wat beter uitkijken? Misschien, ja, maar niet iedereen kan dat. De Noorse Blin-

denvereniging plakt sinds vorige zomer stickers op rondslingerende en slecht geparkeerde steps met de laconieke mededeling: 'Ik stond in de weg voor slechtzienden en blinden.' Veel mensen met een visuele handicap durven namelijk nog amper de deur uit, omdat ze ieder ogenblik over een step kunnen struikelen.

Ook in het Noorse Bergen waren ze de situatie beu en kort voor de jaarwisseling beslisten ze parkeerzones voor elektrische steps aan te leggen. Er zouden in totaal een honderdtal parkeerterreinen komen, op 'dode plaatsen', plekken die tevoren geen functie hadden. Bij de meeste verhuurbedrijven kun je nu je rit niet meer afsluiten, als je de step niet binnen zo'n zone achterlaat. Dat wordt georganiseerd met geofencing-technologie. De eerste resultaten zijn erg positief en de stedelijke autoriteiten van Bergen gaan ervan uit dat het systeem navolging zal vinden in andere steden.

Extra werk

Een soort van hinder waar wij in België niet zo direct aan denken en waar we wellicht ook niet gauw mee geconfronteerd zullen worden, plaagde de stadsdiensten van datzelfde Bergen begin januari. Het was flink beginnen te sneuwen en de ruimdiensten rukten uit om de stad weer begaanbaar te maken. Nu gooien ze daar in Noorwegen niet zoveel zout voor. Het werk gebeurt waar dat kan met sneeuwplougen die alle sneeuw opscheppen en op open plekken of aan de rand van de weg stapelen. Voor iedere rondslingerende elektrische step moeten de arbeiders van hun machine komen om ze weg

te nemen, wat hun extra tijd en werk kost. Elke sneeuwruimronde wordt daardoor gemiddeld een uur langer, wat de gemeente Bergen per jaar zo'n tienduizend euro extra werkingskosten oplevert. En dan hebben we het nog niet over het feit dat de arbeiders de steps niet altijd zien, of niet op tijd, en dan raken die dus letterlijk ondergesneeuwd, als ze al niet opgescheept worden door de sneeuwplough. Zoals gezegd, dat probleem zal in België niet zo acuut zijn, maar ook onderhoudsploegen die de straten schoonhouden, de goten vegen of glasbollen leeg moeten maken, zullen vast al op e-steps gesakkerd hebben.

Maar de Oslose stadsguerrilla is opgemerkt en haar acties werpen deze zomer de eerste resultaten af. Volgens een splinternieuwe Noorse wet kunnen lokale besturen boetes opleggen aan verhuurbedrijven voor steps die zomaar ergens gedumpt zijn. En die kans laat bijvoorbeeld Oslo niet liggen. In het pinksterweekend – de wet is van kracht geworden op 17 mei – heeft de stad de bedrijven voor maar liefst 30.000 euro boetes opgelegd. Die zullen voortaan ook wel wat meer moeite doen om een modus vivendi te vinden. Tot nu toe werd de schuld immers van de een naar de ander doorgeschoven: gebruikers beweerden nogal vlug dat zij geen boete zouden betalen, want dat zij hun step na gebruik keurig hadden achtergelaten en dat zij het niet konden helpen dat een of andere hooligan of hangjongere er daarna een trap tegen gegeven had...

Dezelfde nieuwe wet regelt ook dat steppers in de omgeving van voetgangers nog maximaal zes kilometer per uur mogen rijden en dat er maar één persoon op een step mag. En bij deze eerste regels zal het niet blijven, zo is aangekondigd.

Verongelukken en doen verongelukken

Roekeloos gedrag leidt immers tot ongelukken: bij de gebruikers zelf,

maar ook bij anderen. Schedelletsels, ernstige breuken en wonden in het gezicht en aan het gebit en gebroken armen komen het meest voor. Tandartsen wereldwijd melden dat ze in het stepseizoen een hoop patiënten moeten behandelen met verwondingen die ze tevoren nauwelijks zagen.

In september vorig jaar viel in de noordelijke provincie Troms officieel de eerste Noorse e-stepdode. Hij werd met lelijke verwondingen op een wandel- en fietsweg dood aangetroffen. 'We vreesden al een hele tijd dat dit zou gebeuren,' merkte een communicatiemedewerker van Trygg Trafikk (Veilig Verkeer) op. 'Het bewijst dat ook met kleine, lichte voertuigen die geen hoge snelheden halen, ernstige ongelukken kunnen gebeuren.' Als je er de internationale pers op naslaat, blijkt dit trouwens een algemeen euvel te zijn. In Berlijn werden enkele dagen na de ingebruikname van de eerste deelsteps op 15 juni 2019 al twee zware ongevallenesignaleerd. Een toerist en een Duitse vrouw reden in op een auto. Ook in Parijs, Barcelona en Brussel zijn er al dodelijke ongelukken gebeurd.

Maar meer nog dan over de ongelukken die de gebruikers zelf krijgen, is er verontwaardiging over de ongevallen waarbij ze andere slachtoffers maken. In Spanje bijvoorbeeld zijn de meest voorkomende ongevallen met e-steps botsingen in voetgangerszones en op stoepen. Overal belanden mensen met lelijke breuken en verwondingen in het ziekenhuis, nadat ze overhoop gereden zijn door een nonchalante of overenthousiaste stepper, en het ergste is dan nog dat die er dikwijls vandoor sjeest zonder zijn gegevens achter te laten.

Wat kan er beter?

Maar zoals met zoveel dingen, het zijn een aantal roekeloze en onverschillige steppers die de situatie voor iedereen verzieken. Ondanks de problemen

en frustraties zullen e-steps wellicht blijven rondtoeren. Ze zijn handig en hebben iets ludieks, ze vrolijken de weg naar het werk op en ze nemen weinig plaats in. Met een beetje beschaving en enkele oplossingen voor veelvoorkomende problemen en ongemakken kunnen ze zeker deel uitmaken van de verplaatsingsmogelijkheden in en buiten de stad.

De aansprakelijkheid van wie een ongeluk veroorzaakt, moet behoorlijk geregeld worden. Controle op rijden onder invloed kan ongevallen helpen voorkomen. In sommige steden geldt nu al een verbod op nachtelijke stepverhuur of verplichten verhuurbedrijven vanaf een bepaald uur een reactietest voordat je een step kunt huren. Een alcoholslot voor deelsteps, als het ware. Goede afspraken bij de gunning van een concessie voor verhuur van steps kunnen de wildgroei en de rondslingerende obstakelsteps inperken. Het aantal aanbieders beperken, net als het aantal steps per aanbieder, een registratiesysteem over het gebruik zodat er niet overbodig veel steps in omloop zijn, in de concessie de verplichting opnemen dat een verhuurbedrijf de fietssenrekken moet gebruiken zijn enkele van de mogelijkheden die in steden in binnen- en buitenland al worden gebruikt of uitgetest.

Een goede tip voor de verhuurbedrijven komt van een stel jonge gebruikers. Zij nemen wel eens spontaan een deelstep als ze in de stad van A naar B moeten of willen. Maar uiteraard hangt er dan niet altijd een eigen fietshelm aan hun rugzakje, dus vinden zij dat de verhuurbedrijven die deelfietsen en -steps aanbieden, aan de verhuurplaatsen ook meteen helmen zouden moeten aanbieden. Zijzelf zouden in ieder geval direct van het aanbod gebruik maken.

Als dat geen positieve noot is om te eindigen! ■

MARLEEN CAPELLE IS REDACTEUR VAN LOKAAL

Werken aan integrale toegankelijkheid voor doven en slechthorenden

Hoe word je een gemeente of stad waar elke inwoner gelijkwaardig en zelfstandig toegang heeft tot gebouwen, publieke ruimte, communicatie en dienstverlening? De stad Gent zag in de oprichting van de vaccinatiecentra een kans om te tonen hoe het kan. Hun advies: trek dit door naar alle vormen van dienstverlening en maatschappelijke opdrachten waarin de gemeente het voortouw neemt.

‘Toegankelijke communicatie voor bijvoorbeeld doven en slechthorenden en toegankelijke infrastructuur voor alle mensen met een beperking zijn al langer thema’s in het sociale beleid van de stad,’ zegt Emmy Vandenbogaerde, regisseur taalbeleid van de stad Gent. ‘Anderstaligheid kan in de communicatie een drempel zijn, maar met de principes van universal design voor ogen werken we alle drempels weg. We maken daarbij ook gebruik van de ervaringsdeskundigheid in een klankbordgroep, die tweewekelijks samenkomt en ons adviseert.’

Dit leidde in Gent al tot een groter bewustzijn, een breed draagvlak voor integrale toegankelijkheid en een Charter Toegankelijkheid (3 december 2019). In dit charter engageert het lokale bestuur zich om alle Gentenaars en bezoekers van de stad gelijke kansen te bieden om zich te ontwikkelen en deel te nemen aan de samenleving. Dit begint bij goede toegankelijkheid:

bereik ik mijn bestemming vlot, heb ik toegang tot de dienstverlening, raak ik ongehinderd binnen en buiten, kan ik doen wat ik van plan ben, is de informatie duidelijk, vind ik makkelijk mijn weg, word ik vriendelijk geholpen?

Intussen werd het charter omgezet in een actieplan waarin jaarlijks twee prioritaire acties worden geselecteerd. ‘Toen we naar aanleiding van de coronacrisis een vaccinatiecentrum oprichtten, hebben we dat meteen opgevat als een voor iedereen toegankelijk evenement, zoals we dat ook doen bij de Gentse Feesten,’ vertelt Bart Vermandere, sinds 2017 toegankelijkheidsambtenaar van Gent. ‘Vanaf dag één hebben we doven en slechthorenden en andere mensen met een beperking bij de inrichting betrokken. Hal 2 is op de begane grond, zodat rolstoelgebruikers geen last hebben van drempels. We hebben ook voorzien in extra rolstoelen. In de ruimte

waarin gevaccineerd wordt, werd rekening gehouden met de draaicirkel van de rolstoel. We hebben extra stoelen geplaatst voor het geval er begeleiders meegekomen zijn. Specifiek voor slechthorenden hebben we voorzien in een ringleiding, versterking van het geluid voor mensen met hoorapparaat, en hoofdtelefoons. Voor doven hebben we iPads waarmee de afstandstolk Vlaamse Gebarentaal opgeroepen kan worden. Aangezien de visuele leesbaarheid van de publieke ruimte voor doven en slechthorenden heel belangrijk is, hebben we ook daarmee rekening gehouden. Geen plattegrondje, maar wel een welbepaalde, eendimensionale lijn die alle mensen volgen. Overal zijn er medewerkers en vrijwilligers die de mensen in de juiste flow houden. Je van weg vergissen is op die manier onmogelijk. En in functie van bereikbaarheid van het vaccinatiecentrum hebben we nauw overlegd met De Lijn en het Mobiliteitsbedrijf Stad

Emmy Vandenbogaerde:
‘Er is heel veel goodwill bij de lokale besturen om werk te maken van integrale toegankelijkheid, het is vooral een organisatorische uitdaging.’

Gent. Universal design was en is in alles wat we doen het uitgangspunt.'

Wederzijds vertrouwen kweken

'Behalve op fysieke toegankelijkheid zetten we ook in op toegankelijkheid van communicatie, informatie en sociale toegankelijkheid,' vult Emmy Vandenbogaerde aan. 'Het is perfect normaal dat bijvoorbeeld onthaalmedewerkers zich onwennig voelen, wanneer ze een dove of slechthorende de weg willen wijzen. Vaak zijn ze niet vertrouwd met de drempels waar de bezoeker last van heeft en weten ze daar te weinig van af. Daarom geven we onze medewerkers alle nodige informatie. Het komt er in eerste instantie op aan de angst voor het onbekende bij hen weg te nemen. Hun vraag is: help, wat moet ik nu doen? Daarom stellen we handleidingen en draaiboeken ter beschikking. We geven vorming over omgaan met mensen met een beperking. Deze vorming is specifiek voor onthaalmedewerkers, maar we merken dat hiervoor ook bij veel andere medewerkers interesse is. Daarom bieden we in de vorming verschillende modules, van een halve dag tot drie dagen, en soms wordt een module geïntegreerd in een andere opleiding.'

Tolken op afstand

Voor het vaccinatiecentrum maakte de stad Gent ook gebruik van de afstandstolkendienst van CAB Vlaanderen. Het is een eenvoudig systeem waarbij je aan de hand van een tablet, bijvoorbeeld een iPad, de connectie maakt met een afstandstolk. Die tolkt tijdens het telefoongesprek alles wat er gezegd wordt van en naar de Vlaamse Gebarentaal. Schrijftolken naar geschreven Nederlands is eveneens mogelijk voor slechthorenden en doven. Degene die de dienst aanbiedt, betaalt een forfait van 400 euro voor in totaal 600 minuten. Wat de gemeente of stad nog nodig heeft, is een stabiele wificonnectie en een tablet die doorgegeven kan worden aan de baliemedewerker. Zowel de baliemedewerker als de dove

persoon is hierbij geholpen met vlotte communicatie zonder enige barrière. Dove mensen gebruiken de afstandstolkendienst ook om bijvoorbeeld een afspraak te maken bij de kapper, of om met een collega op het werk te bellen, het is allemaal mogelijk. Maar ook mensen die niet doof zijn, doen er hun voordeel mee, wanneer ze in contact willen komen met iemand die wel doof is.

Lieven Kind, directeur CAB Vlaanderen: 'We promoten de afstandstolkendienst al sinds 2012. Vaak wordt gedacht dat het dan aan de dove of slechthorende persoon zelf is, om al dan niet van deze dienst gebruik te maken. Maar ook organisaties of lokale besturen kunnen hem structureel in hun dienstverlening aan de burger inbouwen.'

Bart Vermandere: 'We trekken dit zelfs door in onze nieuwe kantoren, bijvoorbeeld in Gent Zuid, waar een aparte spreekruimte bestaat voor dove en slechthorende mensen en hun tolk. Volledig volgens het concept van universal design: ook niet dove of goed horende bezoekers geven er soms de voorkeur aan om in die rustige ruimte een gesprek te voeren, omdat het te druk is aan de balie of omdat mensen elkaar even apart willen kunnen spreken. Zeker met de coronacrisis is de gewoonte ontstaan om meer en meer een afspraak op voorhand te maken in het gemeentehuis. Ook daardoor is het gebruik van de aparte spreekruimte helemaal niet speciaal. Mensen kunnen het straks wellicht aanvinken wanneer ze online een afspraak maken.'

De gemeente regisseert

Het mag duidelijk zijn dat het lokale bestuur hierin de regiefunctie heeft en de verantwoordelijkheid bij de verschillende diensten in de gemeente of stad legt. 'Momenteel hebben we een lerend netwerkje met enkele andere centrumsteden,' zegt Bart Vermandere. 'Ook Inter speelt voor de lokale besturen een belangrijke rol op het vlak van integrale toe-

Bart Vermandere:
'Universal design was en is in alles wat we doen het uitgangspunt.'

gankelijkheid en universal design van hun gebouwen, de publieke ruimte in het algemeen, en het voeren van een toegankelijkheidsbeleid op al de levensdomeinen van de mensen.'

'Want er is wel heel veel goodwill bij de medewerkers van de stad Gent, maar ook bij andere lokale besturen, om werk te maken van integrale toegankelijkheid,' vult Emmy Vandenbogaerde nog aan. 'Het is vooral een organisatorische uitdaging om vanuit het lokale bestuur inclusieve communicatie en inclusieve dienstverlening aan te bieden voor dove en slechthorende inwoners en bij uitbreiding voor iedereen die beperkingen ervaart. Maar die nemen we wel aan. Die mensen hebben immers dezelfde rechten als iedereen in de maatschappij, niet?' ■

DANY DEWULF IS STAFMEDEWERKER INCLUSIE EN VERMAATSCHAPPELIJING VAN ZORG BIJ DE VVSG

Meer weten?

www.afstandstolk.be

www.stad.gent/toegankelijkheid

<https://www.inter.vlaanderen/>

Interesse in het leernetwerk?

Mail naar toegankelijkheid@stad.gent

WIE

Hannah Coene

WAT

Horecacoach en deskundige economie

HOE

In het stadsbestuur van Sint-Niklaas is Hannah het aanspreekpunt voor horeca-uitbaters en ambulante handel. De hoofdmoot van haar functie bestaat uit klaarheid scheppen in de regelgeving en mogelijkheden, maar ze vertegenwoordigt daarnaast ook de belangen van de lokale horeca in allerhande organen en denkt mee na over langetermijnstrategie.

HOELANG?

Ondertussen is ze al twee en een half jaar horecacoach. Met haar komst onderging de functie ook een belangrijke aanpassing naar een meer vraaggestuurde werking.

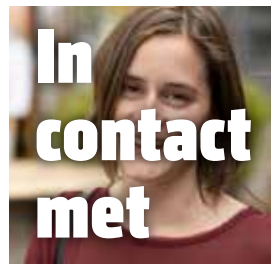
De dynamiek, het communicatieve aspect en de mogelijkheid om zelf iets te organiseren zijn voor Hannah Coene de aantrekkelijkste kanten van haar werk.

In alle 300 steden en gemeenten vormen economie en handel een belangrijke pijler van het lokale beleid. Gezien de eigen problemen van horeca-uitbaters als ondernemers hebben sommige lokale besturen een zogeheten horecacoach in dienst genomen. Vanwege de dualiteit van haar functie – ondersteunen, maar er ook op wijzen wanneer de regels niet gerespecteerd worden – moet **Hannah Coene** elke dag opnieuw naar een zekere balans zoeken. ‘Het is een beetje een dubbele rol, maar ook wanneer ik een minder aangename boodschap overbreng, is dat om horecazaken op weg te helpen en te vermijden dat ze achteraf in de problemen komen,’ klinkt het.

‘Mijn takenpakket definiëren? Dat vind ik wel moeilijk,’ steekt Hannah van wal. ‘Dagelijks komen via telefoon, mail, WhatsApp en diverse andere kanalen vragen om extra informatie en advies binnen. Van iemand die de stap naar ondernemerschap wil zetten en niet goed weet wat de vereisten zijn, tot een horeca-uitbater die tijdelijk een tent wil plaatsen maar niet zeker is of de wetgeving dit toelaat.’ Er kruipt meer tijd in het beantwoorden van dergelijke vragen dan men op het eerste zicht misschien zou verwachten. Alle bestaande regelgeving doorpluizen is vaak geen sinecure en meer dan eens moet Hannah contact opnemen met

collega’s, contactpersonen of andere instanties zoals de lokale politie om te overleggen en bepaalde knelpunten op te helderen. ‘De informatie moet er zo snel mogelijk zijn, maar ze moet ook van A tot Z correct zijn. Als lokale overheid kun je het je niet permitteren foutieve informatie de wereld in te sturen.’ Aangezien Hannah geen juridische achtergrond heeft – ze studeerde Toerisme en Recreatiemanagement en Event- en Projectmanagement – was het in het begin wat zoeken, maar dat schrikte haar niet af. ‘Op een gegeven moment stonden er twee vacatures open bij het stadsbestuur, een voor toerisme en een voor

Raad en daad, op maat van horeca-uitbaters en ondernemers

STEFAN DE WICKERE

economie. Ook al paste de eerste functie meer binnen mijn academische achtergrond, de economische functie leek me toch meer iets voor mij, voornamelijk door de dynamiek, het communicatieve aspect en de mogelijkheid om zelf hier en daar wat te organiseren. Het idee een eigen zaak uit de grond te stampen sprak me ook altijd al aan en het leek me dan ook boeiend om me hier professioneel verder in te verdiepen. Het begin was wennen, omdat ik op korte tijd veel informatie moest verwerken en opslaan, maar ik ben leergierig en kon me ook op tal van bronnen beroepen. De basisopleiding economie van de VVSG was trouwens ook heel nuttig om mijn weg te vinden in de verschillende reglementen die relevant zijn voor lokale economie,' laat Hannah vallen.

Als horecacoach is Hannah een belangrijke partner en steun voor de lokale horecazaken en ambulante handel, maar ze moet er dus ook op toezien dat de geldende regels gevolgd worden. 'Ik schrijf natuurlijk zelf geen boetes uit, maar het is wel aan mij om erop te wijzen wanneer bepaalde zaken niet kunnen. Ook gebeurt het al eens dat

een uitbater een leuk idee heeft om zijn zaak onder de aandacht te brengen, maar dat ik tijdens het zoekproces tot de vaststelling kom dat het initiatief gewoon niet kan. Prettig is zoiets nooit, maar je leert wel hoe je die knop moet omdraaien,' merkt Hannah op. Tegelijkertijd tracht ze ook steeds op te komen voor de belangen van de lokale economie en horeca, door problemen die ze tijdens haar professionele contacten opvangt, ter sprake te brengen op diverse overlegmomenten, maar ook door bijvoorbeeld samen met de andere horecacoaches in Vlaanderen aandacht te vestigen op het mentale welzijn van ondernemers in deze moeilijke coronatijden.

Naast de meer ad-hoc-taken zet Hannah ook samen met haar collega's de schouders onder projecten op langere termijn. Een daarvan is het digitaliseren van de producten die het team economie aanbiedt: 'We hebben al een informatieplatform "Ondernemen in Sint-Niklaas" waar allerhande informatie voor toekomstige starters in de horeca en handel gebundeld staat. We willen hierop doorbouwen en verder gaan in die digitale omslag. Zo is het ons doel om data meer te centraliseren en strategisch in te zetten, maar daarnaast willen we een aantal producten die gelinkt zijn aan het team economie, zoals de terras- of drankvergunningen, in de toekomst ook digitaal aanbieden. Door een online aanvraagformulier ter beschikking te stellen en ervoor te zorgen dat aanvragen vertaald worden in taaktoewijzingen, kunnen we onze dienstverlening naar een nog hoger niveau tillen,' legt Hannah uit. 'Belangrijk is wel dat we niet kiezen voor radicaal

digitaal, maar maximaal digitaal. We willen ertoe bijdragen dat ondernemers en horecazaken de vruchten van de digitale mogelijkheden kunnen plukken, maar ook dat er nog steeds een fysiek aanspreekpunt is voor wie zich daar comfortabeler bij voelt.'

Werken als horecacoach en deskundige economie vraagt dus wel enig jongleerwerk. Het is vaak een kwestie van de prioriteiten eruit halen en je flexibel opstellen. Dat werd nog eens extra benadrukt door de hele coronatoestand. Een deel van haar takenpakket, het plannen van horeca-evenementen zoals de streekbierentocht, viel dan wel weg, maar in de plaats kwam een influx aan informatievragen ten gevolge van de coronamaatregelen. 'Mag dit nog? Kunnen we dat op deze manier toch laten doorgaan? Door de opeenvolging van de MB's, vaak met enige vertraging, en de soms multi-interpretabele bepalingen was de nood aan duiding en advies hoger dan ooit. Bij de eerste heropstart van de horeca vorige zomer zat ik tot half twee 's nachts nog allerhande voorbereidingen te treffen en zoveel mogelijk vragen te beantwoorden. Deze keer was het gelukkig iets draaglijker, omdat je het klappen van de zweep al kent.' Dat het vaak een huzarenwerk is om de stortvloed aan vragen onder controle te houden, wil echter niet zeggen dat Hannah geen voldoening uit haar werk haalt: 'Ik vind het fijn om mensen te kunnen helpen, om iets te betekenen voor hen. Wanneer een potentiële starter na overleg met mij weet waar concreet te beginnen, dan geeft dat een goed gevoel,' besluit ze. ■

TOMAS COPPENS IS REDACTEUR VAN LOKAAL

agenda

ONTDEK ONS OPLEIDINGSAANBOD OP WWW.VVSG.BE/OPLEIDINGEN

september

Malle, start 2 september

Gent, start 24 september

(Meer datums online)

Mentoropleiding zorgberoepen

Door hun veelheid aan functies zijn lokale besturen interessante leer-werkplekken voor jongeren.

Deze opleiding biedt je inzicht in je coachende rol als mentor en versterkt je in belangrijke competenties als communiceren, duidelijke feedback geven en evalueren. vvsg.be/opleidingen

Gent, 13 & 14 september

Opleiding voor beginnende directeurs van woonzorgcentra

Op deze vormingstweedaagse simuleren we een jaar in het wzc, van 1 januari tot 31 december. We loodsen je door de belangrijke momenten, zoals het doorgeven van de kwaliteitsindicatoren, de RAAS-aangifte, een inspectiebezoek of een artikel in de krant over je wzc. vvsg.be/opleidingen

Brussel 14 september

(Meer datums online)

Dilemmatraining : training in morele oordeelsvorming

Bestuur, leidinggevend en medewerkers komen geregeld voor morele dilemma's te staan. De zoektocht naar een zorgvuldige beslissing is vaak moeilijk en brengt stress met zich mee. Deze training maakt deelnemers vertrouwd met een praktisch instrument dat hen in staat stelt om wel het juiste antwoord te vinden op lastige morele vraagstukken. vvsg.be/opleidingen

Leuven, 16 september

Kwetsbare posities in wzc's

De hoofddoelstelling van wzc's is voor kwetsbare ouderen zorgen. Maar ook de medewerkers die met en voor deze ouderen werken, kunnen kwetsbaar zijn, bv. voor verleidingen, lastig weerlegbare beschuldigingen of schendingen door derden. Door de kwetsbaarheid te verminderen verlagen we de kans op toekomstige schendingen. vvsg.be/opleidingen

Brussel, 16 september

Berchem, 30 september

(Meer datums online)

Re-integratie van medewerkers: van beleid naar praktijk op één dag

Een re-integratiebeleid werkt pas als het 'handen en voeten' krijgt en niet enkel qua visie wordt uitgewerkt. Tijdens deze training krijg je een handvat voor hoe je je beleid vorm kunt geven, een concreet voorbeeld van een re-integratieplan, goede praktijken uit andere openbare besturen en een voorzet voor een stappenplan om dit alles in de praktijk te brengen. vvsg.be/opleidingen

Hasselt, 21 september

Gent, 28 september

Antwerpen, 30 september

(Meer datums online)

Herkennen van signalen van stress en burn-out voor leidinggevenden

Leidinggevenden spelen een rol in het voorkomen van stress en burn-out bij medewerkers. Ze kunnen een

buffer en energiegever zijn voor het team, zeker in tijden van een crisis. In deze opleiding leer je stresssignalen tijdig op te merken en in te grijpen bij klachten. Met ook veel tips om zelf niet aan burn-out ten prooi te vallen. Zelfzorg en veerkracht staan centraal. vvsg.be/opleidingen

Leuven, start 23 september

(Meer datums online)

Mentoropleiding technisch uitvoerende beroepen

Lokale besturen kunnen meebouwen aan bruggen tussen onderwijs en werk, want door hun veelheid aan functies zijn ze interessante leer-werkplekken voor jongeren.

Deze opleiding biedt je inzicht in je coachende rol als mentor. Ze versterkt je in belangrijke competenties die je nodig hebt voor goede begeleiding: communiceren, duidelijke feedback geven en evalueren. vvsg.be/opleidingen

Brussel, 27 september

Startersdag beginnende centrumleiders

Aan de slag als centrumleider? Tijdens de startersdag bestuderen we het woonzorgdecreet met specifieke aandacht voor de lokale dienstencentra, informeren we over relevante regelgeving en uitdagingen, staan we stil bij veelgestelde vragen en laten we praktijkwerkers aan het woord over interessante thema's. vvsg.be/opleidingen

Woondag

#VVSGwoondag

Samen met hoofdpartner Stad Gent kiest de VVSG deze keer voor een hybride Woondag, met op 25 oktober zestien inspirerende digitale sessies over betaalbaar en sociaal wonen, nieuwe woonvormen, woningkwaliteit en renovatie of dak- en thuisloosheid. Op 26 oktober kun je in Gent vanop de Bijlokesite op werkbezoek: van renovatieprojecten over projecten rond dak- en thuisloosheid tot betaalbare woonprojecten. www.vvsg.be

ONLINE 25 OKTOBER 2021
en GENT 26 OKTOBER 2021

SAVE THE DATE

ce ra MATEXI Welkom in de buurt. RASSCHAERT ADVOCATEN gent:

Op zoek...

naar nieuwe collega's?

De VVSG biedt verschillende tariefformules aan voor de plaatsing van vacatures, zoals een gezamenlijke formule met Poolstok. www.vvsg.be/vacatures.

ONLINE 28 september – Ingrepen op het grofvuilbeleid in Ixrem

ONLINE 28 oktober – Sorteeraanlyse van grofvuil Lerend netwerk afvalbeleid

De vermindering van restafval is een belangrijke maatregel in de omschakeling naar een circulaire economie. Om alle vragen daarover te beantwoorden en ze te ondersteunen, zijn er de lerende netwerken afvalbeleid. Kennisdeling, uitwisseling en vragen staan centraal. vvsg.be/opleidingen

Leuven, start 30 september Doelstellingsgericht werken

Doelgroepen en cliëntsituaties in thuiszorg worden steeds complexer. En zowel het nieuwe woonzorgdecreet als het decreet eerste lijn benadrukt de noodzaak van meer behoeftegerichte, doelstellingsgerichte zorg. Deze driedaagse leidt je naar de praktijk van goed geformuleerde zorgdoelstellingen. vvsg.be/opleidingen

oktober

Gent, 7 en 14 oktober Projectmanagement

Projectmatig werken is een werkwijze om, binnen een afgesproken termijn en binnen de overeengekomen budgettaire grenzen, een vooropgesteld resultaat te bereiken dat beantwoordt aan geëxpliciteerde kwaliteitscriteria. In de sessies is er ruimte voor uitwisseling en oefeningen. vvsg.be/opleidingen

Kortrijk, 12 oktober (Meer datums online) Hoe omgaan met discriminatie op de werkvloer?

Medewerkers van gemeenten en OCMW 's worden soms geconfronteerd met moeilijke vragen of discriminerende uitspraken. In deze opleiding ontdek je de antidiscriminatiewetgeving op een toegankelijke manier met de online tool eDiv. Daarnaast leer je via oefeningen geschikte gesprekstechnieken aan om beter gewapend te zijn tegen discriminatie. vvsg.be/opleidingen

NOTEER NU AL: 16 december

Studiedag grensoverschrijdend gedrag in de woonzorg

03-07-2021

GEMEENTE HAMME

Omgevingsambtenaar

04-07-2021

GEMEENTE WEMMEL

- Deskundige GIS en ICT
- Deskundige groen en duurzaamheid

LOKAAL BESTUUR OLEN

Medewerker informatiebeheer en juridische ondersteuning

STAD AALST

Teamverantwoordelijke kinderopvang

05-07-2021

STAD EN OCMW GEEL

- Beleidsadviseur communicatie
- Deskundige jeugdwelzijn
- Deskundige vrijwilligerswerking

06-07-2021

STAD SINT-NIKLAAS

Diensthoofd mens

STAD AALST

Payrolldeskundige

07-07-2021

VVSG VZW

Regionale medewerker kinderopvang Vlaams-Brabant en Limburg

CEVI NV

Productbeheerder burgerzaken

SOLVA

Ruimtelijke planner

Jurist

GEMEENTE BORNEM

Deskundige ICT

11-07-2021

GEMEENTE GROBBENDONK

Technisch expert

SOLVA

Coördinator economie

14-07-2021

GROEP DILBEEK

Projectleider openbare ruimte

15-07-2021

GEMEENTE KORTENBERG

Mobiliteitsambtenaar

18-07-2021

CEVI NV

- Boekhouder
- Controller

19-07-2021

GROEP DILBEEK

Deskundige burgerzaken

30-07-2021

SMALS

Public Tender – ICT Purchaser

31-07-2021

GEMEENTE HAALTERT

Clustermanager welzijn

GEMEENTE DUFFEL

- Afdelingshoofd uitvoering en exploitatie
- Projectleider investeringen

INLEVERING

PERSEELSADVERTENTIES

Lokaal 9 (september) - 13/08

Lokaal 10 (oktober) - 10/09

Uw personeelsadvertenties
in **Lokaal** en onze **online media**

INFORMATIE

vacatures@vvsg.be

Wantrouw vertrouwen

Studenten in een staat van opwinding brengen tijdens een cursus over lokale besturen. Ik kan u zeggen: dat is een klus. Eén keer is mij dat bijzonder goed gelukt, maar de pijnlijke waarheid is dat ik er zelf helemaal geen verdienste aan had. Ik bracht met de studenten een bezoek aan de brandweerkazerne in Gent. De studenten hadden tijdens de rondleiding al eens van de centrale paal naar beneden mogen glijden en daarmee hadden we het qua opwinding wel gehad, dacht ik. Maar net toen we van op de eerste verdieping naar de hal met de brandweerwagens keken, was er groot alarm. Binnen een minuut ontrolde zich voor onze ogen een strak geregisseerd spektakel: van overal kwamen brandweerlui gedecideerd aangelopen in een feilloos ballet van elkaar niet kruisende looplijnen. Elke stap, elk kledingstuk, elke plaats in elke wagen had in dat script een betekenis. Na drie minuten zagen de nu zeer opgewonden studenten de ploegen wegscheuren.

Het 'esprit de corps' van de brandweer in crisissituaties is een wonderlijk fenomeen. Het iconische voorbeeld is de wijze waarop honderden leden van het New Yorkse korps de brandende Twin Towers in trokken, terwijl ze in elkaars ogen lazen dat de kans op overleven klein was. 'Weggaan was geen optie. Dit was de reden waarom ze bij de brandweer waren gegaan,' zo schrijft Zuckoff (2019) in zijn beklijvende en letterlijk minutieuze reconstructie. Ambtenaren, want dat zijn ze, die bereid zijn te sterven voor hun medeburgers. Herleest u deze laatste zin nog eens traag.

Drie vierde van een 11.000 brandweermannen zijn bovendien vrijwilligers (p. 40). Vrijwilligerswerk in overheidsdiensten: het is een onverwachte combinatie waar we te weinig aandacht voor hebben. Ik hoef de lof niet meer te zingen voor de duizenden vrijwilligers in de vaccinatiecentra, daar is al menig column aan gewijd. Ik ken mensen die boos zijn omdat ze nu nog altijd niet uit de lange wachtlijsten zijn geselecteerd. In woonzorgcentra, in lokale dienstencentra, in het natuurbeheer, in jeugdhuisen... schakelen veel mensen zich in publieke dienstverlening in. Als teken van vertrouwen kan dat tellen, wat algemene enquêtes over het vertrouwen in dat lokale bestuur ook beweren (p. 6). Die enquêtes vatten niet goed de houding van een grote groep van redelijke mensen die veel verwachten van het lokale bestuur en die in enquêtes daarom een kritisch of zelfs zeer voorwaardelijk vertrouwen uiten in het lokale bestuur, maar die ondertussen wel loyaal vrijwillig meewerken met de vaccinatie, met het aanleggen van een bos, met het weghalen van het zwerfvuil, met bestellen in de bar van

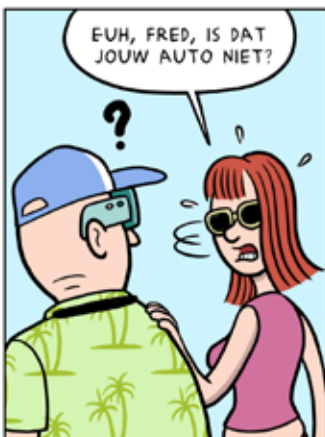
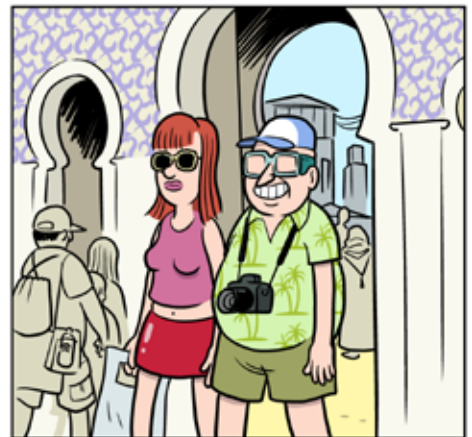
het dienstencentrum. U merkt het: ik heb weinig vertrouwen in studies over vertrouwen.

De toekomst van vrijwilligerswerk bij de brandweer staat model voor de nood aan een vernieuwd vrijwilligersbeleid in veel publieke diensten. De brandweer was eertijds volledig gebaseerd op vrijwilligers, zelfs op burgerplicht. Ze is dan geprofessionaliseerd, eerst vooral in de steden en na de oprichting van de hulpverleningszones overal. Technisch opgeleide brandweercommandanten moesten nu plots automatisch ook goede managers zijn. Hier en daar hadden we geluk, hier en daar niet en op veel plaatsen bleef het bij inslaande brandjes blussen. We investeerden veel in materieel, veel minder in het versterken met de juiste capaciteit. Generaties van 'vrijwilligers' haken nu af. Deels als een natuurlijk proces, soms om persoonlijke redenen, soms als gevolg van het amateuristische management, soms omdat ze het familiegevoel kwijt zijn. Ik zet vrijwilligers tussen aanhalingstekens, omdat het interview iets te luid zwijgt over het aparte statuut van deze vrijwilligers: zij krijgen een basisvergoeding per uur, diplomatoelagen, toelagen voor onregelmatige prestaties en fiscale vrijstellingen. Het zijn goedbetaalde vrijwilligers met een extra inkomen die bij de brandweer aan een carrière konden bouwen. De brandweershervorming greep in op die carrières, op het lokale prestige en deed ook medewerkers om die redenen afhaken. Wie zich korporaal, sergeant, adjudant, kapitein, majoor of kolonel mocht noemen, leidde tot botsingen op een bedje van testosteron in dit dominant mannelijk milieu. Het 'esprit de corps' houdt na-ijver tussen leidinggevend en niet tegen.

Het werk van de brandweer is technisch steeds complexer. Alle personeel, ook de vrijwilligers, moeten aan hoge eisen voldoen. Die professionalisering is niet terug te schreeven. Het artikel opent wel een interessante kwestie die sterk lijkt op de discussies over nieuwe vormen van vrijwilligerswerk in het middenveld. Voor veel ondersteunende dienstverlening is geen permanent engagement nodig, maar vrijwilligerswerk op afroep. Veel competenties van burgers kunnen nuttig zijn, ter ondersteuning van de kerntaken van de brandweer. De trots mee te mogen werken, waardering voelen, deel van een groep zijn en mogen leren: dat is het hart van een vernieuwd vrijwilligersbeleid in een hedendaagse vorm van civiele bescherming. Dat vergt samenwerking met burgers en maatschappelijke organisaties en daar is nu veel te weinig capaciteit voor in de hulpverleningszones. Daarvoor zal de brandweer zelf wel ook vertrouwen in burgers moeten hebben. ■

burgemeester Triljoen

NIX

ONZE EXPERTISE MAAKT OPNIEUW HET VERSCHIL. BELFIUS IS 'BEST TREASURY & CASH MANAGEMENT BANK 2021'!

Als Belgische bank zetten we vol overtuiging onze schouders onder de succesverhalen van onze klanten. We zijn dankbaar voor dat vertrouwen en voor de erkenning die het ons oplevert. Want naast de onderscheiding op vlak van trade finance, lauwerde het vakblad 'Global Finance' Belfius ook als 'Best Treasury & Cash Management Bank 2021' in België.

Een mooi bewijs dat onze strategie werkt: elke publieke instelling, ondernemer of onderneming kan bij Belfius terecht voor betalingen, ontvangsten en cash management. Met een persoonlijke service door onze experts, gekoppeld aan de beste digitale oplossingen op de markt, maken we voor hen het verschil.

Op zoek naar oplossingen om uw betaalstromen te optimaliseren? Nood aan een cash management partner die servicing centraal stelt? Ontdek hoe we uw onderneming kunnen helpen op belfius.be/besttreasury-cash.

 Belfius
Bank & Verzekeringen